

Dorota Kozłowska

ORCID: 0000-0001-5826-4381

Instytut Historii Nauki

im. L. i A. Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk
Warszawa

BIBLIOGRAFIA HISTORII NAUKI I TECHNIKI ZA 2021 R. (WYBÓR)

Bibliography of the history of science and technology for 2021 (selection)

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE HISTORII NAUKI I TECHNIKI

32 *Historie MUWione. 40 obiektów na 40-lecie Muzeum UW*, red. Aleksandra Stępień-Dąbrowska, Krzysztof Mordyński, Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, ss. 126, faksymilia, fotogr., ilustr. [Katalog wystawy – Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 19 lipca – 20 września 2021 r.].

BIENIAS Barbara: *Relacja z 26. Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki, Techniki i Medycyny (ICHST)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 267–269.

BIENIAS Barbara: *Rozstrzygnięcie dziewiątej edycji Nagrody im. Jana Walerego Jędrzejewicza*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 271–274.

DOŁOWY Krzysztof: *Wbrew bogom czyli od magii i religii do metody naukowej... i z powrotem*, CeDeWu, Warszawa 2021, ss. 490, [dodruk wydania pierwszego z 2020 r.].

Dwórkobiocy w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, ss. 307, faksymilia, fotogr., ilustr.

ENGBERTS Christiaan: *Scholarship, community formation and book reviews: The Literarisches Centralblatt as arena and meeting place*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 651–679.

FAZEKAS Csaba: *The case of «a crow dressed in borrowed feathers»: Debate of the church historians on plagiarism in the 19th-century Hungary*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 789–820.

- GORIZONTOW Leonid, SZUMSKI Jan: *Obrady polsko-rosyjskiego okrągłego stołu nad historią nauki i kształcenia w Imperium Rosyjskim*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 229–231.
- HRYCAJ-MAŁANICZ Ewelina: *Szkice z trzydziestoletnich dziejów Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 193–216.
- Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 500, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy.
- JANUSZAJTIS Andrzej: *History of science in Gdańsk*, „TASK Quarterly: scientific bulletin of Academic Computer Centre in Gdansk” 2021, t. 25, nr 1, s. 7–120. [Cz. 1, s. 7–34; cz. 2, s. 34–85; cz. 3, s. 87–117].
- JESZKE Jaromir: *Badacz i jego perspektywy interpretacyjne w studiach nad dziejami nauki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 2, s. 11–23.
- JESZKE Jaromir: *Towarzystwa naukowe a uniwersytety na łamach Rocznika Kasy im. Mianowskiego «Nauka Polska, Jej potrzeby, Organizacja i Rozwój» (1918–1947)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 65–82.
- KOKOWSKI Michał: *Działalność Pracowni Naukoznawstwa w 2020 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 256–260.
- KOKOWSKI Michał: *Ewaluacyjna (r)ewolucja czasopism w Polsce*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 821–858.
- KOKOWSKI Michał: *Ewolucyjna transformacja czasopisma. Część 8*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 21–28.
- KOKOWSKI Michał: *Report on the activities of the PAU Commission on the History of Science in 2020/2021*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 939–945.
- KOKOWSKI Michał: *Sprawozdanie Komisji Historii Nauki PAU w roku 2020/2021*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 947–953.
- KOZŁOWSKA Dorota: *Bibliografia historii nauki i techniki za 2020 rok (wybór)*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 427–469.
- KURKOWSKI Jarosław: *„Państwa w państwie?” Uwagi o roli magnaterii u schyłku istnienia I Rzeczypospolitej*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 21–36.

- Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Mańnicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, ss. 524, faksymilia, fotogr. ilustr., wykresy.
- NIEBELSKI Eugeniusz: *Zbigniew J. Wójcik – naukowiec i człowiek. Na jubileusz dziewięćdziesięciu lat Profesora*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 239–241.
- PISKUREWICZ Jan: *Giovanni Maver (1891–1970). Włoski promotor polskiej nauki i literatury*, „Pamiętnik Literacki” 2021, t. 112, nr 2, s. 265–287.
- PISKUREWICZ Jan: *Stacja Naukowa PAU w Rzymie wobec prób jej przekształcania i upolityczniania w okresie dwudziestolecia międzywojennego (1918–1939)*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 379–400.
- PLESHKOV Aleksei, SURMAN Jan: *Book reviews in the history of knowledge*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 629–650.
- PRZEPERSKI Michał, MITROVITS Miklós: *A magyar–lengyel kapcsolatok és a lengyel menekültek Magyarországon (1939–1944) / Stosunki polsko-węgierskie i polscy uchodźcy na Węgrzech (1939–1944)*, [w:] «Állunk a határon kezünket nyújtjuk...». *A Magyar–Lengyel Szolidaritás Emlékezete 2014-ben és 2016-ban «Stoimy na granicy wyciągamy ręce...» Upamiętnienie Solidarności Polsko-Węgierskiej w latach 2014 i 2016*, red. Miklós Mitrovits, Iván Gyurcsík, Országház Könyvkiadó, Wydawnictwo Sejmowe, Budapest–Warszawa 2021, s. 18–49.
- PRZEPERSKI Michał, MITROVITS Miklós: *Poznań–Budapest–Magyarok és lengyelek ötvenhatban Poznań–Budapest: Węgrzy i Polacy w 1956 roku* [w:] «Állunk a határon kezünket nyújtjuk...». *A Magyar–Lengyel Szolidaritás Emlékezete 2014-ben és 2016-ban «Stoimy na granicy wyciągamy ręce...» Upamiętnienie Solidarności Polsko-Węgierskiej w latach 2014 i 2016*, red. Miklós Mitrovits, Iván Gyurcsík, Országház Könyvkiadó, Wydawnictwo Sejmowe, Budapest–Warszawa 2021, s. 50–90.
- REŚKO Danuta: *Krynica – Lwów. Nieprzemijające związki naukowe i kulturowe*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Mańnicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 360–378.
- Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, ss. 457, faksymilia, fotogr.
- ROMEK Zbigniew: *Lwów miasto Polską obląkane*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Mańnicz, Bożena Płonka-Syroka, Pa-

- weł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 407–422.
- RUTKOWSKI Tadeusz Paweł: *Między historiografią a apologią. Instytut Badań Najnowszej Historii Polski i początki badań nad historią zbrojnych walk o niepodległość Polski (1923–1939)*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 77–90.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Dziejopisarstwo w ryzach polityki*, [rec.: T. Stobiecki, *Historiografia PRL. Zamiast podręcznika*, Łódź 2020], „Nowe Książki” 2021, nr 7–8, s. 10–11.
- SIEWIERSKI Tomasz: *O Jaroszewiczu nic nowego*, [rec.: M. Głuszko, *Piotr Jaroszewicz 1909–1992*, Warszawa 2021], „Nowe Książki” 2021, nr 10, s. 74–75.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Kilka uwag o periodyzacji dziejów historiografii PRL. Koreferat*, [w:] *Wielka zmiana. Historia wobec wyzwań... Pamiętnik XX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Lublinie, 18–20 września 2019 roku*, 1: *Potęga historii*, red. Jan Pomorski, Mariusz Mazur, Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Warszawa–Lublin 2021, s. 235–244.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Klio w Maisons-Laffitte*, [rec. «Mam na Pana nowy zamach». Jerzy Giedroyc i świadkowie historii], „Nowe Książki” 2021, nr 1, s. 84–85.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Po co nam historia historiografii? Z prof. Rafałem Stobieckim rozmawia Tomasz Siewierski*, „Nowe Książki” 2021, nr 7–8, s. 4–9.
- SIEWIERSKI Tomasz: *Wielkie spotkania historyków*, [rec.: K. Zamorski, *Przez profesjonalizację do międzynarodowej ekumeny historyków. Historiografia polska na międzynarodowych kongresach nauk historycznych w latach 1896–1938*, Kraków 2020], „Nowe Książki” 2021, nr 12, s. 24–25.
- Sto lat Muzeum Okręgowego w Sandomierzu 1921–2021*, red. Mikołaj Getka-Kenig, Sandomierz 2021, ss. 188, faksymilia, fotogr., ilustr. [Katalog wystawy].
- SZUMSKI Jan: *Wyzwania związane z tłumaczeniem źródeł z języka rosyjskiego. Kilka uwag na podstawie własnych doświadczeń w tłumaczeniu i edycji specjalistycznych tekstów o tematyce historycznej*, [w:] *Źródła z Królestwa Polskiego, Litwy i Rusi. Warsztat edytora*, red. Jolanta Sikorska-Kulesza, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, s. 177–193. Seria: Edytorstwo Źródeł XIX i XX wieku. Teoria i Praktyka, t. 4.
- WOLNIAK Zenon: *Podstawy prawne organizacji towarzystw naukowych w Polsce w XVIII wieku*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Li-

dia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 201–202.

WYKA Ewa: *Dziedzictwo nauki – znana przeszłość i niełatwa teraźniejszość*, [w:] *Trudne dziedzictwo: Materiały z II Konferencji Muzealnej Stowarzyszenia Muzealników Polskich 11–13 marca 2020 r. w Białymstoku*, red. Marek Gajewski, Bogusław Kosel, Magdalena Muskała, Oddział Podlaski Stowarzyszenia Muzealników Polskich, Białystok: 2021, s. 107–122.

ШУМСКИЙ ЯН, ЖУЛАВНИК Марюш [Szumski Jan, Żuławnik Mariusz]: *Польско-узбекские научные связи и сотрудничество в области архивных исследований: основные проблемы и перспективы развития*, [Polsko-uzbeckie kontakty naukowe i współpraca w dziedzinie badań archiwalnych: główne kierunki i perspektywy rozwoju], „O‘zbekiston tarixi” 2021, nr 2, s. 100–109.

II. HISTORIA NAUK SPOŁECZNYCH

ALBINIAK Elżbieta Monika: *Paralela duchowa Kresów Zachodnich i Wschodnich na przykładzie lwowskiego Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 273–306.

APRILASHVILI Stanislav: *Nazwy obiektów przestrzeni miejskiej w przedwojennych i powojennych lwowskich piosenkach*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańczak, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 14–30.

AUGUSTYNIAK Urszula: *Pozycja kobiet na ewangelickich dworach magnackich i szlacheckich w Wielkim Księstwie Litewskim w 1. poł. XVII w. na przykładzie Radziwiłłów birżańskich i ich klienteli*, [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 15–32.

AUSZ Mariusz: *Szkoła pijarska w Rosieniach*, „Res Historica” 2021, nr 51, s. 289–312.

BAJER Jakub: *Regulaminy i instrukcje Polskiej Szkoły Orientalnej w Stambule z lat 1766, 1772 i 1778*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 209–228.

BANASZKIEWICZ Mikołaj, KOTOV Aleksandre: *Adam Honory Kirkor i gazeta „Nowoje Wriemia” – nieznana karta polsko-rosyjskiej historii intelektualnej*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2021, t. 20, nr 1, s. 191–224.

BARANOWSKI Tomasz: *«Dziady ogromne zrobiły wrażenie na Lwowie...» o sukcesach Stanisława Moniuszki w stolicy Galicji*, [w:] *Musica Galicia-na, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od*

- doby piastowsko-książęcej do roku 1945), red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 90–99.
- BERESZYŃSKI Zbigniew: *Znad Zbrucza i Berezyny pod Górę św. Anny: weterrani walk na Kresach Wschodnich w działaniach bojowych III powstania śląskiego: szkic prozopograficzny, Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 211–230.
- BERGMANN Olaf: *Górny Śląsk w relacjach i opiniach „Przewodnika Katolickiego” 1918–1939*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 221–241.
- BETLEJ Andrzej, DWORZAK Agata: *Inwentaryzacja zbytków sztuki sakralnej dawnych województw Rzeczypospolitej. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 231–256.
- BLINDA Angelika: *«Otoczona olbrzymim dworem, ubrana prawie po męsku, słynęła w okolicy ze swych dziwactw i zamilowania do etykiety»: Teofila z Jabłonowskich Sapieżyna (1742–1816) i jej dwór w Teofilpolu*, [w:] *Dwór kobiecy w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 177–195.
- BŁASZCZYK Grzegorz: *Dorpatczycy. Studia o Polakach i Polkach na Uniwersytecie Dorpackim do 1918 roku*, Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2021, ss. 369.
- BORKOWSKA Katarzyna: *Cicero and Male Virtue*, [w:] *Manifestations of Male Image in the World's Cultures*, red. Renata Iwicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2021, s. 31–45.
- BORKOWSKA Katarzyna: *Wiersze dedykacyjne w dziełach «Urania Propitia» (1650) i «Selenographia» (1647) – analiza porównawcza*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 157–195.
- BRZOSTOWSKA Izabella: *«Die Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Westpreußen»*. *Inwentarz zabytków prowincji Prusy Zachodnie*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 183–198.
- BUCZEK Katarzyna: *«Dla Pana Jentza wysyłającego się za granicę». Edukacyjna podróż krzemienieckiego nauczyciela*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 11–28.
- CABAN Wiesław: *Profesor Wiktoria Śliwowska (26 czerwca 1931–27 grudnia 2021)*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 161–172.

- CEKAŁSKA Marta: *Działalność Samodzielnego Referatu (Wydziału) Wojen Dawnych WBH w świetle planów pracy i sprawozdań z działalności w latach 1927–1939*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 91–102.
- CHROSTEK Mariusz: *Przełomowe osiągnięcia lwowskich filologów w badaniach polskiego romantyzmu do roku 1939*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 87–166.
- CIEŚLIK Agnieszka: *Magistrala Śląsk–Wołyń: Górny Śląsk na łamach prasy województwa wołyńskiego 1921–1939*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 187–205.
- CZERNI Krystyna: *Katalog projektów i realizacji sakralnych Jerzego Nowosielskiego. Perspektywy i przeszkody*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 381–412.
- CZYŻ Anna Sylwia, GUTOWSKI Bartłomiej: *Nekropolie i groby polskie na świecie. Stan badań i perspektywy działań dokumentacyjnych*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 413–434.
- CZYŻEWSKI Krzysztof J., SZYMA Marcin, WALCZAK Marek: *Inwentaryzacja kościoła i klasztoru Dominikanów w Krakowie w ujęciu historycznym*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 293–324.
- DĄBROWSKA Agata: *Żydowskie aktorki z Polski w rolach szekspirowskich w teatrze jidysz*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 343–375.
- DĄBROWSKA Agnieszka: *Najładniej w czarnej sukience. O ubiorach warszawskich służących w latach 1870–1939*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 63–77.
- DEGLER (LISEK) Joanna: *«Trzeba by się w nią wsłuchiwać innym uchem, nadstawiać je na inny sens, tkający się bez ustanku...» – czyli kobiecy trop w polskich studiach żydowskich*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 1 (47), s. 1–16.
- DETTLOFF Paweł: *Inwentarze i katalogi zabytków Małopolski. Historia i współczesność*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 133–158.
- DOBROWOLSKI Piotr: *O początkach działalności bibliograficznej Centralnej Biblioteki Wojskowej w stulecie polskiej bibliografistyki wojskowej*, „Studia

- i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego” 2021, nr 2, s. 7–20.
- DOMAŃSKI Cezary W.: *Was John B. Watson Inspired by Anna Wyczółkowska and Her Studies in the Mechanism of Speech?*, „Organon” 2021, t. 53, s. 5–27.
- DORMUS Katarzyna: *Historia w życiu i twórczości Bogdana Nawroczyńskiego (1882–1974)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 9–29.
- DORMUS Katarzyna: *Lwowskie czasopisma kobiece 1840–1918. Twórcy, tytuły, problematyka*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 86–101.
- DORMUS Katarzyna: *Zarys dziejów pierwszego gimnazjum żeńskiego w Krakowie (1896–1948)*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 29–48.
- DOROCKI Sławomir, GAŁKA Jadwiga: *Zróżnicowanie narodowościowe ludności Lwowa na początku XX w. w aspekcie teorii klasy kreatywnej oraz procesów migracyjnych*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 102–127.
- DROZDA Jacek, *Śłużba domowa a związki zawodowe i organizacje polityczne*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 211–220.
- DROZDOWSKI Mateusz: *Węzłowe problemy dziejów Legionów Polskich w historiografii wojskowej II RP*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 135–153.
- DZIEDZIC Stanisław: *Lwowskie Madonny*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 145–165.
- FEJFER Kamil, *Nieodpłatna praca kobiet*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 243–252.
- FIDELIS Małgorzata: *«Kobieta do wszystkiego», dylematy pracy domowej w Polsce powojennej*, „Monde Diplomatique: miesięcznik społeczno-polityczny” 2021, nr 6, s. 40–43. Zob. też *Niewidoczne : historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, ss. 278, faksymilia, fotogr., ilustr.

- FIGASZEWSKA Karolina: «*Antiphonarium Kielcense*». *Antyfonarz Kolegiaty Kieleckiej (ok. 1372 r.). Wydanie fototypiczne z komentarzem*, oprac. Krzysztof Bracha, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 1, s. 149–156.
- FIGASZEWSKA Karolina: *Niedokończony rękopis czy celowe działanie? Na marginesie książki Eliny Gertsman, «The Absent Image: Lacunae in Medieval Books», Pennsylvania State University Press, University Park 2021, ss. 265, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 249–257.*
- FIGASZEWSKA Karolina: *Problematyka badań fragmentów osieroconych w Europie i Polsce. Na marginesie książki Kathryn M. Rudy, «Image, Knife, and Gluepot: Early Assemblage in Manuscript and Print», Open Book Publishers, Cambridge 2019, s. 374, ilustr., „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 405–414.*
- FIGLUS Tomasz, CEPIL Monika: *Zagadnienia społeczno-gospodarcze wsi w okolicach Szadku na łamach prasy kaliskiej w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w.*, „*Biuletyn Szadkowski*” 2021, t. 21, s. 51–69.
- FINK Kinga: *Z Grabownicy Starzeńskiej do Lwowa: o drodze artystycznej Jana Czubskiego, ucznia Karola Mikulego*, [w:] *Musica Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-książęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 143–161.
- GAIDAI Olga: *Оксана Пулицчук, Київське юридичне товариство (1877–1919)* [*Oksana Pylypchuk, Kijowskie Towarzystwo Prawnicze (1877–1919)*], *Talkom, Kijów 2020, ss. 547, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 225–228.*
- GANCARCZYK Paweł: *Petrus Wilhelmi de Grudencz i muzyka Europy Środkowej XV wieku*, Wyd. Instytut Sztuki PAN, Warszawa 2021, ss. 327, faksymilia, mapa, nuty.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Nagrobek Stanisława Staszica a polityka wizerunkowa Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 3, s. 31–49.
- GETKA-KENIG Mikołaj: *Stanisław Kostka Potocki. Studium magnackiej kariery w dobie upadku i «wskrzeszenia» Polski*, Warszawa 2021, ss. 596, fotogr., ilustr.
- GŁĘBOCKI Henryk: *Car, Imperium i jego ofiary. Czasy Mikołaja I w książkach Profesor Wiktorii Śliwowskiej*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 163–184.

- GLUCHOWSKI Jan: *Zagraniczne pobyty akademickie pracowników UMK w okresie PRL-u*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2021, ss. 229, faksymilia, fotogr.
- GÓRAK Artur: *Забывтая російская администрация – Правление Российских таможенных и торговых дел в Варшаве 1818–1822*, „Res Historica” 2021, nr 51, s. 339–371.
- GÓRECKA Blanka: *Śłużba domowa w żydowskich domach Warszawy*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 49–62.
- GRAJEWSKI Grzegorz: *Inwentaryzacja zbytków na pruskim Śląsku od połowy XIX wieku do 1945 roku*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 159–181.
- GRODZISKA Karolina: *Pomiędzy Lwowem a Krakowem. Janina Reichert Toth (1895–1986) i jej twórczość*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 166–192.
- HAMPL Lubomir: *«Dedykacja trzem Królestwom» – opis i znaczenie siedemnastowiecznego pansoficznego manuskryptu Jana Amosa Komeńskiego dla rozwoju nauki*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne Seria Pedagogika” 2021, t. 8, s. 129–140.
- HOJKA Zbigniew: *Rudolf Ranošzek (1894–1986) – życie i działalność naukowa*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 133–145.
- HONDO Leszek: *Nazistowskie badania antropologiczne nad Żydami. Tarnów 1942*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Kraków 2021, ss. 338, faksymilia, fotogr., ilustr., wykresy.
- HORECZY Anna: *Recepcja włoskiej kultury intelektualnej w krakowskim środowisku uniwersyteckim w drugiej połowie XIV i w pierwszej połowie XV wieku*, Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, Warszawa 2021, ss. 459, wykresy. [Wyróżnienie w 10 edycji Konkursu o Nagrodę im. Jana Jędrzejewicza w 2022 r.].
- IGNACZAK Paweł: *Amatorski dwór plastyczny Izabeli Czartoryskiej*, [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 269–288.
- JAKÓBCZYK-GOLA Aleksandra: *Architektura i kobieta: rola kobiet w szlacheckim dworze w Rzeczypospolitej z perspektywy teorii architektury*, [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna

- Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 241–267.
- JAKUBOSZCZAK Agnieszka: «JM Pannie kasztelance kłaniam i najuniżeniej winszuję wstąpienia do dworu»: aspiracje a codzienność dworu Doroty z Broniszów 1v. Radomickiej 2v. Jabłonowskiej (1692–1773), [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 87–103.
- JASIŃSKI Michał: *Działalność pedagogiczno-duszpasterska księdza Łukasza Cybika w Galicji i Królestwie Polskim*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 327–355.
- JĘDRYCHOWSKI Zbigniew: *Likwidacja szkoły dominikańskiej w Nowogrodku*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 145–154.
- JĘDRYSIAK Jacek: *Działania Komisji Wojskowej na rzecz odtworzenia polskiej literatury militarnej w latach 1917–1918*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 27–76.
- JÓŻWICKA Maria: *Z dziejów i źródeł traktatu «Przyczyny zjawisk naturalnych» Plutarcha*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 59–97.
- KACZOR-SCHUITLER Katarzyna: «Wielebnej ksieni ołobockiej, Pannie Elżbiecie Ciemieńskiej» – o przedmowie dedykacyjnej Szymona Wysockiego, [w:] *Pismo i sztuka to jedyni świadkowie czasów. Dziedzictwo średniowiecznych cystersów wpisane w Pomorski Szlak Cysterski*, red. Alicja Słyszewska-Szybowska, Andrzej Wałkowski, Bernardinum, Pelplin 2021, s. 169–188.
- KALETOWA Lena: *Profesor Henryk Korowicz, rektor Akademii Handlu Zagranicznego we Lwowie (1888–1941)*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 143–160.
- KALISZ Łukasz: *Funkcje społeczne szkół salezjańskich w okręgu szkolnym wileńskim w okresie Drugiej Rzeczypospolitej*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2021, ss. 257, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy.
- KALISZUK Jerzy: *Dwanaście «pożytków» lektury duchowej według Juana Torquemady. Czytanie pobożne i reforma monastyczna w XV w.*, [w:] *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej*, red. Jacek Puchalski, Elżbieta Maruszak, Mikołaj Ochmański, Dorota Pietrzkiewicz, Katarzyna Seroka, Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2021, s. 541–555.

- KALISZUK Jerzy: *Działalność Pracowni Wiedzy o Dawnej Księżce w 2020 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 261–264.
- KALISZUK Jerzy: *Rejestracja i opisywanie rękopisów średniowiecznych w zbiorach polskich – stan i perspektywy badawcze*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 341–359.
- KALWA Dobrocha: *Recenzja: Joanna Schiller-Walicka, «Nauki humanistyczne na Uniwersytecie Warszawskim. Pierwsze stulecie 1816–1915», Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, 267 s. – «Nauki humanistyczne na Uniwersytecie Warszawskim. Drugie stulecie 1915–2016», red. Joanna Schiller-Walicka, Wojciech Tygielski, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, 307 s., „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny) s. 486–488.*
- KAMILEWICZ-RUCIŃSKA Danuta: *Instytut Nauczycielski w Nowej Wilejce 1951–1961. Miejsce odrodzenia polskiej inteligencji na Litwie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2021, ss. 240, faksymilia, fotogr.
- KAMIŃSKI Artur: *Działalność kobiet w Związku Polaków «Zgoda» w RFN*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2021, t. 76, nr 4, s. 113–137.
- KAMIŃSKI Wiktor: *Psychospołeczne i receptywne uwarunkowania twórczości kompozytorskiej Karola Mikulego*, [w:] *Musica Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-księżęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 37–49.
- KASPRZYK Damian: *Początki regionalizmu na ziemiach polskich a francuskie wpływy intelektualne*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 269–283.
- KAWALLA-LULEWICZ Iwona: *Górny Śląsk na łamach krakowskich dzienników w dwudziestoleciu międzywojennym*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 137–163.
- KELLER Szoszana: *Kobiece «micwot» – rola i pozycja kobiety w świetle religijnego prawa żydowskiego*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 1 (47), s. 17–39.
- KĘDER Wojciech: *Europejska prasa jako narzędzie dyplomacji rosyjskiej w jej walce ze Stolicą Apostolską w okresie sejmu radomskiego 1767/1768*, „Studia Sandomierskie” 2021, t. 28, s. 27–39.
- KIJANOWSKA-KAMIŃSKA Luba: *Działalność i twórczość Karola Mikulego. Pomiędzy uniwersalizmem romantycznym a pozytywistycznym*, [w:] *Musica*

- Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-księżęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 25–36.
- KIPER Daniel: *Polscy imigranci w Stanach Zjednoczonych wobec konfliktu zbrojnego na Kubie w 1898 r. w świetle prasy polonijnej*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 1, s. 306–330.
- KOCHANOWICZ Jerzy: *Kształcenie młodzieży w kolegiach jezuickich Rzeczypospolitej Obojga Narodów*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2021, ss. 393, mapy.
- KOLBUSZEWSKA Jolanta: *Kobiety na naukowym Olimpie? Łódzkie adeptki Klio w latach 1945–1989*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, ss. 270, faksymilia, fotogr., wykresy.
- KOLENDO-KORCZAK Katarzyna, ZGLIŃSKI Marcin: «*Katalog zabytków sztuki w Polsce*»: osiągnięcia, problemy, wyzwania, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 13–30.
- KOLENDO-KORCZAK Katarzyna: *Dokumentacja rysunkowa sarkofagów królewskich z katedry na Wawelu jako źródło dla historyka sztuki i konserwatora*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 325–339.
- KOLMASIAK Mariusz: *Adam Borkiewicz – żołnierz i historyk*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny) s. 371–395.
- KOMOROWSKI Krzysztof: *Julian Stachiewicz jako historyk wojska i sztuki wojennej*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 263–322.
- KOWALSKI Tomasz: *Dariusz Kaczmarzyk pierwszy powojenny inwentaryzator sztuki północnego Mazowsza. Kilka uwag o rękopiśmiennej spuściźnie badacza*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 99–109.
- Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej*, red. Jacek Puchalski, Elżbieta Maruszak, Mikołaj Ochmański, Dorota Pietrzkiewicz, Katarzyna Seroka, Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2021, ss. 811, faksymilia, fotogr.
- KUC-CZEREP Marta: *Niemieckojęzyczni mieszkańcy Warszawy: droga do obywatelstwa w osiemnastowiecznej Rzeczypospolitej*, Instytut Historii PAN, 2021, ss. 444, karta tablic, mapa, wykresy.

- KUCIEL-FRYDRYSZAK Joanna: *Służąca rozmawia z państwem stojąc. O poradnikach dla służby domowej*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 87–99.
- KURKOWSKI Jarosław: *Grand Tour Michała Borchy – życiowe rozterki uczonego arystokraty*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 2, s. 223–268.
- LANDAU-CZAJKA Anna, *Inne kraje – inni ludzie. Państwa, ludy, narody w podręcznikach szkolnych dla klas I–III w latach 2000–2020*, „*Rozprawy z Dziejów Oświaty*” 2021, t. 58, s. 49–70.
- LANDAU-CZAJKA Anna: *Między wzorcem a rzeczywistością. Socjalizacja żydowskich dziewcząt w polskojęzycznych pisemkach dla dzieci 1925–1930*, „*Studia Judaica*” 2021, t. 24, nr 1 (47), s. 213–241.
- LANDMANN Tomasz: *Antagonizmy narodowościowe II RP a bezpieczeństwo państwa — kasus ukraiński w Małopolsce Wschodniej. Przyczynek do dyskusji*, „*Wrocławskie Studia Wschodnie*” 2021, t. 25, s. 55–73.
- LANDOWSKI Zbigniew: *Arabistyka w PRL (1945–1990). Narodziny, historia, modernizacja*, Wydawnictwo Episteme, Lublin 2021, ss. 690, fotogr., ilustracje, wykresy.
- LEGIEĆ Jacek: *Sprawozdania kijowskich generalów-gubernatorów jako źródło do dziejów polityki rosyjskiej w Kraju Południowo-Zachodnim w pierwszych latach po powstaniu styczniowym (1864–1868)*, [w:] *Źródła z Królestwa Polskiego, Litwy i Rusi. Warsztat edytora*, red. Jolanta Sikorska-Kulesza, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, s. 91–108. Seria: *Edytorstwo Źródeł XIX i XX wieku. Teoria i Praktyka*, t. 4.
- LENARTOWICZ-ZAGRODŃNA Anna: *Z dziejów leksykografii polsko-lacińskiej. Szkice o słownikarzach i słownikach (XVII–XIX w.)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, ss. 244, faksymilia, ilustr.
- LESZCZAŃSKI-SCHWERK Angelique: *Między filarami opieki społecznej, pracy na polu kultury, upolitycznienia i feminizmu. Syjonistyczne «Koło Kobiet Żydowskich» we Lwowie (1908–1939)*, „*Studia Judaica*” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 377–405.
- LEWANDOWSKI Piotr: *Trzecia nowoczesność i koncepcja władzy instrumentalnej Shoshan Zuboff*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 3, s. 199–207.
- LEWICKI Jakub: *Katalog zabytków na Mazowszu. Dotychczasowe działania, metody i potrzeby*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 67–98.

- LOKHMATOV Aleksei: *The Academic Virtues in Public Discussion: Adam Schaff and the Campaign Against the Lvov-Warsaw School in Post-War Poland*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 711–753.
- LUDERA Magdalena: *Wybrane dzieła cerkiewnego malarstwa monumentalnego na terenie Polski (1596–1939)*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 361–379.
- LUSEK Joanna: *«Poległym cześć! Niech pomnik stanie trwały...». Ślady pamięci na Szlaku Powstańców Śląskich*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 163–207.
- ŁAPOT Mirosław: *Miejski Komitet Opieki Pozaszkolnej we Lwowie (1927–1939) – nieznana karta z dziejów opieki nad dzieckiem w Polsce*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, 2021, t. 58, s. 71–97.
- MACIEJEWSKA Iwona: *Pani i służby – epistolarny obraz relacji Teresy i Kazimierza Wiśnickich z ich chlebobawczyniami*, [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 105–124.
- MAŁECKI Marian: *Profesora Stanisława Grodzkiego pielgrzymka do historii prawa – szkic naukowego (i nie tylko) portretu*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego” 2021, t. 24, s. 227–262.
- MANYŚ Bernadetta: *Z Pragi do Białej: o dworskim świecie «pospolitej» niewiasty Marii Wiktorii Radziwiłłówny w świetle korespondencji (przyczynek do biografii)*, [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 221–239.
- MARON Jerzy: *Otton Laskowski – współtwórca nowoczesnej polskiej historiografii militarnej*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 323–369.
- MARSZAŁKOWSKI Mateusz: *Pierwsze iluminowane rękopisy skryptorium kodeksowego pelplińskich cystersów*, [w:] *Pismo i sztuka to jedyne świadkowie czasów. Dziedzictwo średniowiecznych cystersów wpisane w Pomorski Szlak Cysterski*, red. Alicja Słyszewska-Szybowska, Andrzej Wałkowski, Bernardinum, Pelplin 2021, s. 85–114.
- MARSZAŁKOWSKI Mateusz: *Rękopisy średniowieczne pelplińskich cystersów*, „Nasze Pomorze” 2021, nr 22, s. 15–26.
- MAŚLAK-MACIEJEWSKA Alicja, TRZĄSAŁSKA Anna, VOVCHKO Maria: *Żydówki nauczycielkami religii w Galicji do 1914 roku*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 295–312.

- MATWIJÓW Maciej: *Rękopiśmienne «wydawnictwa» źródłowe z czasów stanisławowskich*, [w:] *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej*, red. Jacek Puchalski, Elżbieta Maruszak, Mikołaj Ochmański, Dorota Pietrzkiewicz, Katarzyna Seroka, Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2021, s. 217–241.
- MAZEPA Teresa: *Z dziejów uczelni muzycznej Anny Niementowskiej we Lwowie*, [w:] *Musica Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-księżęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 204–219.
- MĄDZIEL Marta: *Poziom alfabetyzacji szlachty płockiej w XVII wieku*, „Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego” 2021, nr 2, s. 21–40.
- MICHALSKA-BRACHA Lidia: *Z nieznanej korespondencji Aleksandra Sochaczewskiego – «malarza polskiej martyrologii»*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 211–217.
- MICHAŁOWSKA-MYCIELSKA Anna: *Działalność dobroczynna kobiet w gminach żydowskich w Rzeczypospolitej w XVI–XVIII wieku*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 277–293.
- MICHLIŃSKI Rafał: *Karol Taube (1888–1940) i jego wkład w rozwój historiografii wojskowej*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 216–245.
- MICIŃSKA Magdalena: *«Nie pozwolę na takie głupoty, jakie wyczynia na ulicach policja». Przypadek hrabiego Leona Grabowskiego*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 71–80.
- MIELCZAREK Tomasz: *Medioznawstwo polskie. Ludzie – instytucje – nauka*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2021, ss. 260, ilustr.
- MRÓZ Mariusz: *Józef Andrzej Tesla i Teki Teslara*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 247–262.
- NALEWAJKO-KULIKOV Joanna: *«Mała Ameryka» – czyli obraz Górnego Śląska na łamach prasy jidysz (uwagi wstępne)*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek,

- Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 243–254.
- NAZAR Liubow: *Współpraca polskich i ukraińskich uczestników ruchu Dalcroze'a we Lwowie w dwudziestoleciu międzywojennym*, [w:] *Musica Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-księżęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 235–241.
- NIDECKA Ewa: *Wielonarodowe aspekty twórczości Karola Mikulego*, [w:] *Musica Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-księżęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 50–68.
- Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, ss. 278, faksymilia, fotogr., ilustr.
- NIKULINA Irina: *Польские школы в Барнауле (40-е гг. XX в.): некоторые аспекты изучения*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 91–97.
- NOWAK Andrzej: *Ludzie i książki*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 11–26.
- NOWAK Joanna: *U początku kształtowania się na ziemiach polskich nowoczesnych nauk o człowieku i jego zróżnicowaniu «rasowym»*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 61–86.
- NOWICKI Michał: *Wykształcenie szkolne Krzysztofa Grzymułtowskiego i jego praktyczne wykorzystanie*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 99–116.
- Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, ss. 279, faksymilia, wykresy.
- OLEJNIK Karol: *Problematyka wojskowa w badaniach historyków poznańskich w latach 1919–1939*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 9–26.
- OLEŃSKA Anna, PIRAMIDOWICZ Dorota: *Dawne województwo brzeskolitewskie w «Materiałach do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej»*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 257–284.

- OPALIŃSKA Monika: *Signposts on the Page: Reading Devotional Texts Through Scribal Signs and Symbols*, „Organon” 2021, t. 53, s. 55–77.
- PANECKI Marcin: *Edukacja na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką 1939–1945. Bilans historiografii*, „Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego” 2021, nr 2, s. 229–245.
- PAWLACZYK Ewelina: *Działalność kobiet w Polskiej Organizacji Wojskowej*, „Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego” 2021, nr 2, s. 41–54.
- PELCZAR Roman: *Szkoły główne w Galicji w latach 1775–1873*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, ss. 313.
- PEŁCZYŃSKI Grzegorz: *O Ormianach bukowińskich i nie tylko w listach Anny Danilewicz*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 111–121.
- PENKAŁA-JASTRZĘBSKA Anna: *Służba na kobiecym dworze magnackim: przyczynek do analizy zagadnienia w świetle rejestrów dworskich Anny Katarzyny z Sanguszków Radziwiłłowej*, [w:] *Dwór kobiecy w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 155–175.
- PENKAŁA-JASTRZĘBSKA Anna: *Teresa Ossolińska ze Stadnickich (1717–1776). Przyczynek do badań aktywności wojewodziny wołyńskiej w drugiej połowie XVIII wieku*, „Res Historica” 2021, nr 51, s. 253–288.
- PĘGIER Małgorzata: *Średniowieczne oraz nowożytne kroniki polskie; wykorzystanie innych materiałów źródłowych w narracji «Kroniki» Stefana Ranatowicza CRL (1617–1694)*, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 2, s. 103–122.
- PIĄTKOWSKA Renata: *Artystki i miłośniczki sztuki – kobiety w żydowskim życiu artystycznym międzywojennej Warszawy. W kręgu Żydowskiego Towarzystwa Krzewienia Sztuk Pięknych*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 1 (47), s. 175–211.
- PIEKARSKI Michał: *Henryk Melcer-Szczawiński (1869–1928)*, Portal Muzyki Polskiej – baza wiedzy o muzyce czasów zaborów, <https://portalmuzykipolskiej.pl/pl/osoba/7829-Henryk-Melcer-Szczawinski> (2021).
- PIEKARSKI Michał: *Karol Mikuli, uczeń Fryderyka Chopina i dyrektor konserwatorium we Lwowie. W 200. Rocznicę urodzin pianisty i kompozytora (1821–2021)*, „Studia Chopinowskie” 2021, nr 2 (8), s. 4–21.
- PIEKARSKI Michał: *Lwów jako ponadlokalny ośrodek polskiego życia muzycznego w drugiej połowie XIX oraz pierwszej połowie XX wieku*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 309–339.

- PIEKARSKI Michał: *Pieśni Karola Mikulego w kontekście poetyckiej i muzycznej twórczości romantycznej*, [w:] *Musica Galiciana, kultura muzyczna Galicji w kontekście stosunków polsko-ukraińskich (od doby piastowsko-księżęcej do roku 1945)*, red. Grzegorz Oliwa, Kinga Fink, Teresa Mazepa, t. 17, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, s. 69–89.
- PIENKOWSKI Maciej: *Staropolska sztuka wojenna w badaniach Antoniego Hnilki i Wacława Lipińskiego – pracowników Wojskowego Biura Historycznego*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 155–170.
- PIETRZAK Jarosław: *Rzymski dwór Marii Kazimierzy d’Arquien Sobieskiej w latach 1699–1714 w świetle metrykaliów i danych źródłowo-bibliograficznych*, [w:] *Dwór kobiecy w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 33–85.
- PIĘCHOWA Michalina: *Moje powroty do Lwowa*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 340–359.
- Pismo i sztuka to jedyni świadkowie czasów. Dziedzictwo średniowiecznych cystersów wpisane w Pomorski Szlak Cysterski*, red. Alicja Słyszewska-Szybowska, Andrzej Wałkowski, Bernardinum, Pelplin 2021, ss. 271, faksymilia, fotogr., ilustr.
- PLUDRA-ŻUK Paulina: *«Aurora» Piotra Rigi. Średniowieczna transmisja i funkcje tekstu na przykładzie rękopisów polskich, pruskich i śląskich*, Instytut Historii Nauki PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2021, ss. 318, ilustr.
- PLUDRA-ŻUK Paulina: *Nieznany spis zajęć na wydziale «artium» Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1474–1477*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 2, s. 99–116.
- Początki sowietologii. Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej w Wilnie 1930–1939, idee – ludzie – dziedzictwo*, red. Jan Malicki, Andrzej Pukszo, Warszawa 2021, ss. 570, faksymilia, fotogr., ilustr. Seria: Bibliotheca Europae Orientalis. Studia 16.
- PODHORODECKI Piotr: *Włodzimierz Gierowski (1897–1965) – uczestnik walk o niepodległość, oficer dyplomowany, historyk wojskowości*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 423–453.
- POPIOŁEK Bożena: *Dwór Jadwigi z Jabłonowskich Woroniczowej, kasztelanowej kijowskiej, jako przykład organizacji szlacheckiego dworu kobiecego w XVIII w.*, [w:] *Dwór kobiecy w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red.

- Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 125–154.
- PROPOLA Krystian: *Obraz Żydówek na froncie wschodnim II wojny światowej we współczesnych rosyjskojęzycznych mediach żydowskich. Na przykładzie wydania internetowego amerykańskiego czasopisma «Jewriejskij Mir»*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 1 (47), s. 243–264.
- PRZEPERSKI Michał: *Andrzej Friszke, Państwo czy rewolucja. Polscy komuniści a odbudowanie państwa polskiego 1892–1920*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2020, ss. 740, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 228–235.
- PRZEPERSKI Michał: *Mieczysław F. Rakowski. Biografia polityczna*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2021, ss. 432, ilustr.
- PRZYTARSKA Edyta, STASZEWSKI Stefan: *Inwentaryzacja stanowisk archeologicznych na przykładzie województwa pomorskiego. Historia, stan aktualny oraz pożądane kierunki zmian prawnych, organizacyjnych i technologicznych*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 449–471.
- PUCHAŁSKI Piotr: *Pionier nie tylko kolonialny. Działalność naukowo-popularyzacyjna Mieczysława Lepeckiego na przykładzie biografii Maurycego Beniowskiego*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 171–187.
- RAJFURA Hanna: *J.A. Holladay, Genealogy and the Politics of Representation in the High and Late Middle Ages*, Cambridge – New York 2019, „Studia Źródłoznawcze” 2021, t. 59, s. 248–249.
- RATAJCZAK Krzysztof: *Studia uniwersyteckie książąt z dynastii piastowskiej w XIII–XVII wieku*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 117–132.
- RAUSZER Michał: *Szok kulturowy i klasowy*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 17–24.
- REZMER Waldemar: *Leon Mitkiewicz-Żółtek – żołnierz, dyplomata, historyk*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 397–422.
- ROJEK Zofia: *Jak zatrudniano służące? Krótki przewodnik po świecie wyzysku*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 35–62.
- ROUBA Bogumiła Jadwiga: *Wartość integralności w ochronie zabytków*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa

- i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 133–144.
- RUHLAND Katarzyna: *The Women's Movement and Goals and Activities at the Beginning of the 20th Century as Depicted in a Local Housewives' Weekly*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2021, t. 76, nr 4, s. 5–20.
- RUSIŃSKA-GIERTYCH Halina: *Drukarnia Franciszkanów w Wilnie (1667, 1671–1781) i jej produkcja wydawnicza*, [w:] *Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej*, red. Jacek Puchalski, Elżbieta Maruszak, Mikołaj Ochmański, Dorota Pietrzkiewicz, Katarzyna Seroka, Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Warszawa 2021, s. 176–199.
- RUTA Magdalena: *Portrety podwójne, 1939–1956. Wspomnienia polskich Żydówek z sowieckiej Rosji*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 491–533.
- RUTKOWSKA-SIUDA Daria: *Formy i metody ochrony zabytków sakralnych podejmowane przez duchowieństwo w diecezji sandomierskiej i kieleckiej od lat osiemdziesiątych XIX wieku do roku 1939*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 111–132.
- RYBIŃSKA Agata: *Modlitewniki dla Żydówek w języku polskim, ich autorzy i użytkowniczki. «Casus» Żydów warszawskich połowy XIX wieku*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 1 (47), s. 99–121.
- RYSZEWSKA Katarzyna: *Historia badań archeologicznych w czasach II Rzeczypospolitej na obszarze województwa kieleckiego*, cz. 1: *Lata 1918–1928*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2021, ss. 226, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy.
- SACHA Magdalena: *«Cicha wielkość». Louise von Krockow (1749–1803) i jej wizja kobiecej edukacji*, Gdańska Galeria Miejska, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021, ss. 220, ilustr., tablice genealogiczne.
- SAWADA Kazuhiko: *Opowieść o Bronisławie Piłsudskim. Polak zwany Królem Ainów*, tłum. Barbara Słomka, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, Sulejówek 2021, ss. 494, ilustr., mapy.
- SCHILLER-WALICKA Joanna, KOZŁOWSKI Paweł: *Postscriptum*, [w:] Andrzej Walicki, *PRL i skok do neoliberalizmu*, t. 3 *Falszowanie historii. Nacjonalizm. Niegodziwości III RP*, red. nauk. Joanna Schiller-Walicka, red. Joanna Schiller-Walicka, Paweł Dybicz, Instytut Historii Nauki PAN, Fundacja Oratio Recta, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2021, s. 451–454.
- SCHILLER-WALICKA Joanna: *Działalność Pracowni Dziejów Oświaty i Antropologii Kultury w 2020 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 243–245.

- SCHILLER-WALICKA Joanna: *Historia społeczna z seksem w tle. Rozważania o książce Alicji Urbanik-Kopeć, «Chodzić i uśmiechać się wolno każdemu. Praca seksualna w XIX wieku na ziemiach polskich»*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2021, ss. 284. (Seria Historyczna nr 43), „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 2021, nr 3, s. 473–485.
- SEIDEL-GRZESIŃSKA Agnieszka: *Współczesne tendencje w modelowaniu danych dotyczących dziedzictwa kulturowego*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 473–493.
- SŁOMKA Barbara: *Omówienie książek o Bronisławie Piłsudskim oraz spotkania w Sulejówku z udziałem osób zaangażowanych w ich publikację*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 209–223.
- SMOLARCZYK Andrzej: *Górny Śląsk na łamach prasy wydawanej w województwach północno-wschodnich II RP*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 165–186.
- SOSZYŃSKI Jacek: *Between Textual Borrowing and Forgery. On Compilatory Practices of Medieval Universal Chroniclers Based on Martinus Polonus*, „Organon” 2021, t. 53, s. 79–95.
- SOSZYŃSKI Jacek: *Kur baigiasi skolinimasis ir prasideda klastojimas? Apie vėlyvųjų viduramžių kronikininkų rašytojiškas praktikas*, [w:] *Surasti tiesą: pagalbiniai istorijos mokslai falsifikatų tyrime*, red. Rita Čapaitė, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2021, s. 237–256.
- STANEK Piotr: *Lamsdorf w czasie powstań śląskich i plebiscytu*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 121–145.
- STINIA Maria: *Katedra i Zakład Historii Kultury i Oświaty Uniwersytetu Jagiellońskiego (1920–2020)*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 133–158.
- STYRNA Natasza: *Malarki, rzeźbiarki i graficzki z krakowskiego Zrzeszenia Żydowskich Artystów (1931–1939)*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 407–435.
- SZCZERBA Adrianna: *Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego (1949–1953). Geneza, działalność, znaczenie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, ss. 358, fotogr., ilustr., mapy, plany.
- SZUBA Ludwik Stanisław: *Polityka oświatowa państwa polskiego w latach 1955–1970*, Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, Jagielloński Instytut Wydawniczy, Toruń 2021, ss. 494, fotogr., ilustr.

- SZUMSKI Jan: *Działalność Pracowni Historii Idei Humanistycznych i Społecznych w 2020 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 245–248.
- SZWARC Andrzej: *Gawrił Iwanowicz i carska policja. Inwigilacja Gabriela Narutowicza*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 155–163.
- SZYMAŁA Jacek, ROGATCHEVSKI Andrei: *Filmowe portrety Stanisława Siedleckiego (1912–2002) na tle Svalbardu. Fragmenty wizualnej historii nauki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 123–142.
- ŚWITALSKA-STARZEŃSKA Barbara: *Poselstwo RP w Bernie i jego wpływ na szkolnictwo polskie typu wyższego na terenie Szwajcarii w latach 1940–1942*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 159–171.
- TARNOWSKA Magdalena: *Zagłada i odrodzenie w twórczości ocalonej – łódzkiej malarki Sary Gliksman-Fajtłowicz (1909–2005)*, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 437–471.
- TECHMAŃSKA Barbara: *Ewa Włoch, Szkolnictwo polskie w Rzymie 1942–2010, Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie, Warszawa–Rzym 2020*, ss. 325, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 267–273.
- TECHMAŃSKA Barbara: *Inne czy takie same? – Indoktrynacja w szkołach dla mniejszości żydowskiej w okresie stalinizmu – zarys problematyki*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” t. 58, 2021, s. 173–188.
- TELVAK Vitalii, PEDYCH Vasyl, TELVAK Viktoria: *Historical school of Mykhailo Hrushevsky in Lviv: formation, structure, personal contribution*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 239–261.
- TERLECKA-TAYLOR Nina: *Kresy północno-wschodnie po traktacie ryskim. Obraz literacki*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 343–366.
- TOBOREK Tomasz: *Obraz Górnego Śląska w prasie łódzkiej w pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 89–111.
- TOMASZEWSKI Norbert: *Zapomnieni historycy z Mazowsza i Podlasia. Marian Seweryn Wilhelm Sokołowski h. Prawdzic (1838–1911)*, „Ciechanowiecki Rocznik Muzealny” 2021, t. 17, s. 41–49.

- TOMCZAK Robert T.: *Kontakty edukacyjne Polaków z uniwersytetami praskimi w XVI–XVIII wieku. Studium prozopograficzne*, Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2021, ss. 264, wykresy.
- TROMBIK Kamil: *Koncepcje filozofii przyrody w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w latach 1978–1993. Studium historyczno-filozoficzne*, Wydawnictwo „Scriptum”, Kraków 2021, ss. 263.
- TYM Juliusz: *Kontrowersje wokół bitwy warszawskiej w historiografii polskiej w latach 1920–1939*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 103–133.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: «Uświadamianie». *Dyskusja o wychowaniu seksualnym na łamach «Dobrej Gospodyni» w 1904 roku*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 189–205.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: *Chodzić i uśmiechać się wolno każdemu. Praca seksualna w XIX wieku na ziemiach polskich*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2021, ss. 284, faksymilia, fotogr., ilustr.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: *Jolanta Kolbuszewska, Kobiety w drodze na naukowy Olimp... Akademicki awans polskich historyczek (od schyłku XIX wieku po 1989 rok)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 413–420.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: *Namiętni opiekuni z pałkami. Przemoc wobec pracowników seksualnych*, „Monde Diplomatie: miesięcznik społeczno-polityczny” 2021, nr 5, s. 37–39.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: *Pan i służąca. Od pracy na służbie do pracy seksualnej*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 191–203.
- URBANIK-KOPEĆ Alicja: *Pani i służąca. Przypadek Lucyny Kotarbińskiej*, [w:] *Niewidoczne. Historie warszawskich służących*, red. Zofia Rojek, wyd. Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, s. 173–181.
- WALEWSKA-CHOPTIANY Joanna: *Cyfrowa dekada. Związki sztuki i technologii w latach 1960–1975*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2021, ss. 389, ilustr.
- WALICKI Andrzej: *PRL i skok do neoliberalizmu. Falszowanie historii, nacjonalizm, niegodziwości III RP*, red. Joanna Schiller-Walicka, Paweł Dybicz, Instytut Historii Nauki PAN, Fundacja Oratio Recta, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2021, ss. 466.
- WALICKI Andrzej: *PRL i skok do neoliberalizmu: antykomunizm zamiast wolności. Porachunki inteligentkie*, red. Joanna Schiller-Walicka, Paweł Dybicz, Instytut Historii Nauki PAN, Fundacja Oratio Recta, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2021, ss. 420.

- WALICKI Andrzej: *PRL i skok do neoliberalizmu: Jaruzelski: Solidarność: Zdrada elit*, red. Joanna Schiller-Walicka, Paweł Dybicz, Fundacja Oratio Recta, Instytut Historii Nauki PAN, Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2021, ss. 428.
- WIALIKI Anatol: *Dzierżyńszczyzna 1932–1937. Rejon skazany na likwidację*, red. Jan Szumski, tłum. Jarosław Kurkowski, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2021, ss. 224, faksymilia, fotogr., ilustr.
- WIŚNIEWSKA Ewa: *The Perception of the Constitution of 3 May 1791 in the Contemporaneous American Press*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego” 2021, t. 24, s. 173–185.
- WIŚNIEWSKA Monika: «*Praxis sequitur theoriam*». *Wychowanie i edukacja w kulturach, religiach i światopoglądach*, red. Eugeniusz Sakowicz, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2020, ss. 277, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 259–266.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Celina Rozalia Leonarda z Chłudzińskich Borzęcka CR (1833–1913)*, [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 2, Wydawnictwo Neriton, Instytut Dziedzictwa i Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego, Warszawa, 2021, s. 61–69.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Warszawska administracja wyznaniowa 1950–1956. Wybrane zagadnienia*, „Rocznik Teologiczny” 2021, nr 2, s. 587–611.
- WIŚNIEWSKA Monika: *Zdrowie uczniów, medycyna szkolna i stan sanitarno-higieniczny szkół w powojennej Polsce*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2021, t. 58, s. 229–246.
- WOJCIECHOWSKI Jerzy Stanisław: *Weterani 1863–1864 roku w II Rzeczypospolitej*, „Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego” 2021, nr 2, s. 55–96.
- Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, ss. 244, faksymilia, fotogr., ilustr.
- WOŁOS Mariusz: *W służbie Marsa i Klio. Stanisław Krynicki «Tymkowicz»*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 190–215.
- WOŁOZYN Adam: *Jana Karola Chodkiewicza (1686–1712), starosty wielońskiego, błudeckiego, bejsagolskiego i dawgieliskiego percepta oraz wydatki na naukę w Warszawie w latach 1700–1705. Przyczynek do historii kształce-*

- nia młodzieży magnackiej w Rzeczypospolitej, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 2, s. 269–303.
- WOŹNIAK Michał: *Edukacja społeczna na rzecz dziedzictwa kulturowego: wprowadzenie w tematykę i podstawowe problemy*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 11–14.
- WÓJCIK Zbigniew J.: *Opowieść nie tylko syberyjska*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 47–54.
- WRZESIŃSKA Katarzyna: *Zanim skryształizował się zakres badań, czyli o rozwoju nauk o człowieku i rasach ludzkich na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 31–59.
- ZABOROWSKI Robert: *A Plea for the Comprehensiveness of the Category of Moral «Luck»*, „Axiomathes” 2021, s. 1–15.
- ZABOROWSKI Robert: *P.M.S. Hacker on Emotions, Passions, and Human Nature*, „Organon” 2021, t. 53, s. 129–144.
- ZABOROWSKI Robert: *To What Extent Was Socrates A Moral Intellectualist? Revisiting Plato’s «Protagoras»*, „Acta Classica” 2021, s. 263–291.
- Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, ss. 364, faksymilia, fotogr., ilustr., wykresy. [Tom pokonferencyjny Międzynarodowej Konferencji Konserwatorskiej z cyklu „Problemy muzeów związane z zachowaniem i konserwacją zbiorów”, Szreniawa 10–12 października 2021 r.].
- ZALĘCZNY Jolanta: *«Targi Wschodnie, to początek naszych lepszych, jasnych dni...» (H. Zbierzchowski). Pierwsze Targi Wschodnie we Lwowie w 1921 roku przejawem powrotu do normalności*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 367–386.
- ZAPALEC Anna: *Sytuacja obywateli polskich w Jakuckiej Autonomicznej Socjalistycznej Republice Sowieckiej po 1941 roku*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 75–89.
- ZASZTOWT Leszek: *Antropocen: epoka postliberalna, czy neo barbaricum? Prawda i postprawda we współczesnych debatach i miejsce w tym historii. Kilka uwag metodologicznych na temat chronologii dziejów*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego” 2020–2021, t. 83, s. 113–125.

- ZASZTOWT Leszek: *Józef Mianowski. Biografia konserwatysty*, Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, ss. 226, ilustr. Seria: Bibliotheca Europae Orientalis. Studia 18.
- ZASZTOWT Leszek: *Laudacja prof. Ēriksa Jēkabsonsa z Rygi, laureata Nagrody Zagranicznej imienia Benedykta Polaka*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego” 2020–2021, t. 83, s. 48–52.
- ZASZTOWT Leszek: *Na marginesie książki «Rosja, наша miłość» Wiktorii i René Śliwowskich. Kilka osobistych wspomnień rosyjskich*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 27–39.
- ZASZTOWT Leszek: *Nagrody imienia Benedykta Polaka*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego” 2020–2021, t. 83, s. 46–47.
- ZASZTOWT Leszek: *Profesor Wiktor Sukiennicki jakim go pamiętam*, [w:] *Początki sowietologii. Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej w Wilnie 1930–1939, idee – ludzie – dziedzictwo*, red. Jan Malicki, Andrzej Pukszt, Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, s. 175–195.
- ZIELIŃSKA Zofia: *Klimat wychowawczy środowiska rodowego i rodzinnego Anny z Sapiehów Jabłonowskiej*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Książkowski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 37–47.
- ZIMNA-KAWECKA Karolina: *Archiwum przedwojennego konserwatora zabytków. Z historii prowadzenie inwentarza spisu i inwentaryzacji zabytków w Polsce (na przykładzie byłej dzielnicy pruskiej)*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 199–229.
- ŻÓŁKIEWSKA Agnieszka: *«Parlamenty matek i siostr»*. Żydowska Żeńska Służba Społeczna w getcie warszawskim, „Studia Judaica” 2021, t. 24, nr 2 (48), s. 473–489.
- МУЛИНА Светлана: *Профессор Виктория Сливовская и картотека польских ссыльных: воспоминания и размышления о польско-сибирских исследованиях рубежа XX и XXI вв.*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 111–118.

НОСОВ Борис: *Виктория Сливовская и Ольга Павловна Морозова*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 127–133.

СКУБНЕВСКИЙ Валерий: *Польские рабочие в Сибири в XIX – начале XX века*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 91–100.

ШАРИФЖАНОВ Измаил, ГАТИЛОВА Анастасия: *Виктория Сливовская и Казань*, [w:] *Wokół polskiej obecności w Rosji. Sztambuch Profesor Wiktorii Śliwowskiej na jubileusz dziewięćdziesięciolecia*, red. Wiesław Caban, Piotr Głuszkowski, Swietłana Mulina, Eugeniusz Niebelski, Andrzej Nowak, Neriton, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2021, s. 101–104.

III. HISTORIA NAUK BIOLOGICZNYCH I ROLNICZO-LEŚNYCH

ARABAS Iwona, BONDAR Larysa, CZECHOWICZ Lidia: *Nie tylko kurs historii naturalnej. Księżnej Anny Jabłonowskiej zbiór «wszystkich przedmiotów dociekań rozumu człowieka»*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 137–160.

ARABAS Iwona, KSIĘŻOPOLSKI Robert, ŁAPIAK Dorota, *Wstęp*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność. Pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800), Monografia pod redakcją Iwony Arabas i Roberta Książopolskiego*, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 7–19.

ARABAS Iwona: *Innowacje w rolnictwie – tradycje i współczesność. Pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 151–154.

ARABAS Iwona: *O naukach przyrodniczych na dworze księżnej Anny Pauliny z Sapiechów Jabłonowskiej*, [w:] *Dwór kobiety w Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku*, red. Bożena Popiołek, Anna Penkała-Jastrzębska, Konrad Pyzel, Wydawnictwo Libron, Kraków 2021, s. 197–220.

ARABAS Iwona: *Rośliny egzotyczne w dobrach Anny Jabłonowskiej: uprawa i obecność w siemiatyckim Gabinecie Historii Naturalnej*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej*

- Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 169–183.
- CHAŁUPKA Władysław: *Leśnicy w powstaniu wielkopolskim 1918–1919: słownik biograficzny*, Polskie Towarzystwo Leśne, Poznań 2021, ss. 256, faksymilia, fotogr., ilustr.
- CZARNECKA Bożenna: «*Las to ojciec nasz...*». *Inne spojrzenie na historię lasów Polski. Cz. I. Toponimy i antroponimy ogólnie leśne*, „Wiadomości Botaniczne” 2021, t. 10, s. 1–14.
- CZARNECKA Bożenna, KRÓLAK Elżbieta, STAŃSKA Marzena: *Doktor habilitowana Lidia Borkowska (1967–2020). Pożegnanie wojowniczkę*, „Wiadomości Botaniczne” 2021, t. 10, s. 1–6.
- CZYŻ Lidia Maria: *Egzotyczne rośliny w dendrariach i oranżeriach dworskich Podkarpacia (Medyka, Dubiecko)*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 229–245.
- DASZKIEWICZ Piotr, GWIAZDOWICZ Dariusz J., IWAN Dariusz, KOWALSKI Hubert, WARCHAŁOWSKI Marcin: *Janusz Domaniewski, Inspektor Ochrony Przyrody w Tatrach (1927–1930)*, Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa 2021, ss. 147, ilustr.
- DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz, FEDOTOVA Anastasia Fedotova, SAMOJLIK Tomasz: *Powojenne białowieżana w dokumentach Janusza Domaniewskiego (1891–1954) w archiwum Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Warszawie*, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody” 2021, t. 40, nr 3, s. 89–98.
- DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz, SAMOJLIK Tomasz, RIČKIENĒ Aurika, FEDOTOVA Anastasia: *Sprawozdanie Janusza Domaniewskiego z misji w Puszczy Białowieskiej z 1921 roku*, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody” 2021, t. 40, nr 3, s. 79–88.
- DASZKIEWICZ Piotr, KAMIŃSKI Marcin Jan, IWAN Dariusz: *Paweł Czepiński (1755–1793): Precursor of the Linnaean Classification System in Poland*, „Rocznik Muzeum Górnosląskiego w Bytomiu. Przyroda” 2021, t. 27, s. 1–8.
- DASZKIEWICZ Piotr, MIERZWA-SZYMKOWIAK Dominika: *Listy Władysława Taczanowskiego do Aleksandra Straucha w zbiorach Rosyjskiej Akademii Nauk – interesujący przyczynek historii zoologii w XIX wieku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 161–186.

- DASZKIEWICZ Piotr, SAMOJLIK Tomasz, RIČKIENĚ Aurika, FEDOTOVA Anastasia: *Żubr w pracach autorów związanych z Komisją Edukacji Narodowej*, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody” 2021, t. 40, nr 4, s. 91–98.
- DASZKIEWICZ Piotr, SAMOJLIK Tomasz, RIČKIENĚ Aurika, FEDOTOVA Anastasia: *Reintrodukcja i ochrona bobrów w II Rzeczypospolitej w świetle artykułów z prasy przyrodniczej i lowieckiej*, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody” 2021, t. 40, nr 1, s. 79–89.
- DASZKIEWICZ Piotr, SAMOJLIK Tomasz, RIČKIENĚ Aurika, FEDOTOVA Anastasia: *Puszcza Białowieska i żubry w «Przeglądzie Myśliwskim i Łowiectwie Polskim»*, „Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody” 2021, t. 40, nr 2, s. 73–83.
- DASZKIEWICZ Piotr: *Anna Jabłonowska, kolekcje głazów i płazów, a herpetologia w Rzeczypospolitej w XVIII w.*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa – Ciechanowiec 2021, s. 185–192.
- DASZKIEWICZ Piotr: *Komentarz*, [w:] Stefan Stobiecki, *W sprawie krajowego muzeum przyrodniczego 1910*, [b.m.w.], 2021, s. 206–211, plik pdf: https://www.researchgate.net/publication/351068259_Stefan_Stobiecki_W_sprawie_krajowego_muzeum_przyrodniczego_1910.
- DASZKIEWICZ Piotr: *Listy Władysława Taczanowskiego do Aleksandra Straucha w zbiorach Rosyjskiej Akademii Nauk – interesujący przyczynek historii zoologii w XIX wieku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 161–186.
- DROBNIK Jacek: *Historia botaniki farmaceutycznej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021, ss. 613, ilustr., wykresy. [I miejsce w 10 edycji Konkursu o Nagrodę im. Jana Jędrzejewicza w 2022 r.].
- DYMARCZYK Iwona: *Program «Cudowna moc bukietów», czyli propagowanie tradycji, ekologii i edukacji botanicznej*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 81–82.
- FREY Ludwik: *Podróże Aleksandra Antoniego Sapiehy – polski przyczynek do poznania przyrody bałkańskiej*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 147–168.

- IWAN Dariusz, DASZKIEWICZ Piotr, KAMIŃSKI Marcin: *Rediscovery of the Type Specimens of Strix Aluco Volhyniae Dunajewski*, „Annales Zoologici” 2021, t. 71, nr 2, s. 399–404.
- IWAN Dariusz, DASZKIEWICZ Piotr: *Koncepcja organizacji pracy w instytucji naukowej – ankiety i opracowania z okresu okupacji (1941–1942) w Państwowym Muzeum Zoologicznym w Warszawie*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 51–59.
- IWAN Dariusz, DASZKIEWICZ Piotr: *Muzeum Szkoły Szczególnej Leśnictwa, a Warszawski Gabinet Zoologiczny – spojrzenie na początki muzealnictwa przyrodniczego w Królestwie Polskim*, „Studia i Materiały Ośrodka Kultury Leśnej w Golechowie” 2021, t. 20, s. 153–159.
- IWAN Dariusz, DASZKIEWICZ Piotr: *Szymon Tenenbaum (1892–1941) – życiorys spisany na entomologicznej etykiecie*, „Kosmos. Seria A. Biologia” 2021, t. 70, nr 2, s. 147–155.
- JAGIEŁŁO Marzanna: «Portrety kolekcjonerskie» najśłynniejszych w Rzeczypospolitej rówieśniczek Anny Jabłonowskiej — Izabeli Czartoryskiej (Matki Spartanki i zarazem Sybilli z Puław) oraz Heleny Radziwiłłowej (Westalki z Arkadii), [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 193–215.
- JEZIOREK Małgorzata, PIETROSIUK Agnieszka: *Tradycyjne zastosowanie oraz współczesne kierunki badań z wykorzystaniem biotechnologii roślin na podstawie gatunków z rodziny «Boraginaceae»*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa – Ciechanowiec 2021, s. 305–315.
- KACZMARZYK Ewa: *Dziela ks. Krzysztofa Kluka jako przykład pierwszych rozpraw botanicznych z systemem Linneusza na ziemiach polskich*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 105–112.
- KÖHLER Piotr: *Władysław Szafer as a Palaeobotanist*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 191–212.
- Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Ara-

- bas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, ss. 366, faksymilia, fotografie, ilustr.
- KONASHEV Mikhail B.: *Darwin's On the Origin of Species in Russia and in the USSR: some aspects of translation and publication*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 285–315.
- KORYBUT-MARCINIAK Maria, STUDNICKA-MARIAŃCZYK Karolina: *Zielnik Marii Twardowskiej (1858–1907) jako pretekst do szkicu biograficznego kresowej botaniczki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 85–103.
- KORZENIOWSKA Joanna: *Środowisko przyrodnicze Lwowa jako element historii miasta*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 217–238.
- KOTKOWICZ Eryk: *Ziemianin podlaski wobec kryzysu lat dziewięćdziesiątych XVIII wieku na podstawie pamiętnika Michała Starzeńskiego*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 71–86.
- KOZIOLEK Wojciech, KOMISARZ Maria, SZYPUŁA Gabriela, SZCZEPANIAK Patrycja, KÖHLER Piotr: *Profesor Alicja Zemanek – 70-lecie urodzin historyka botaniki i poetki*, „Wiadomości Botaniczne” 2021, t. 65, s. 1–41.
- KÖHLER Piotr: *Etnobotanika zaraz (epidemii) w świetle ankiety Józefa Rostafińskiego (1850–1928) z 1883 r.*, „Etnobiologia Polska” 2021, t. 10: s. 7–20.
- KANCLERZ Gabriela, HAPKIEWICZ Kamil, KONOPKA Tomasz: *Porównanie samobójczych zatruc substancjami chemicznymi i lekami w latach 1930–1939 oraz 2010–2019 w materiale Zakładu Medycyny Sądowej w Krakowie*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 215–230.
- KSIĘŻOPOLSKI Robert: *Uprawa roślin leczniczych i aromatycznych szansą rozwoju innowacyjnego rolnictwa*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 317–351.
- ŁYJAK Wiktor: *Kolekcja roślin oranżeryjnych w dobrach Tadeusza Matuszewicza w Jasieńcu*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej (1728–*

- 1800), red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 217–227.
- MAKOWSKA-WĄS Justyna: *Zamienniki surowców egzotycznych: substytuty kiny według Krzysztofa Kluka*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 287–303.
- MICHNIEWSKA Magdalena: *Rośliny na średniowiecznych obrazach Zwiastowania Najświętszej Marii Panny z XIV, XV i początku XVI w.*, „Wiadomości Botaniczne” t. 10, 2021, s. 1–23.
- PARTYKA Joanna: *Wskazówki agronomiczne w XVII-wiecznych podręcznikach ziemiańskich J. K. Haura: odwołanie do tradycji jako podstawa gospodarowania*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa – Ciechanowiec 2021, s. 87–95.
- PEKACKA-FALKOWSKA KATARZYNA: *Flora rodzima w badaniach Jacoba Breyne’a*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 129–145.
- POPIOLEK Bożena: *Gospodarskie problemy Jadwigi z Jabłonowskich Woroniczowej (1719–1769), kasztelanowej kijowskiej*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Księżopolski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 49–69.
- RIČKIENĖ Aurika, DASZKIEWICZ Piotr, FEDOTOVA Anastasia, SAMOJLIK Tomasz: *Stanisław Batys Gorski’s Botanical Research in the Białowieża Primeval Forest during the 1820s*, „Archives of Natural History” 2021, t. 48, nr 2, s. 325–336.
- RIČKIENĖ Aurika, DASZKIEWICZ Piotr, SAMOJLIK Tomasz, FEDOTOVA Anastasia: *Ludwik Abramowicz’s Collection of Article Clippings on the Białowieża Forest AT the Wroblewski Library of the Lithuanian Academy of Sciences*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 2021, t. 30, nr 2, s. 357–377.

- RIEDL Tadeusz: *Lwowianie wielcy, sławni, genialni. Część II. Biologowie*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów –Warszawa 2021, s. 379–406.
- RUCIŃSKI Piotr: *Zjednoczone Koła Zjazdów Rolniczych – organizacja ziemian Galicji Wschodniej w pamiątkowej relacji Karola Krusensterna (część I)*, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 2, s. 305–323.
- SUCHECKA Anna: *Kanonik sandomierski Marcin z Urzędowa i jego «Herbarz Polski» w historiografii*, „Studia Sandomierskie” 2021, t. 28, s. 5–26.
- SZULA Karolina: *Nazewnictwo narzędzi medycznych w czwartej księdze Onomastikonu Polydeukesa*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 2, s. 55–67.
- SZYPUŁA Wojciech: *Współczesne zastosowanie widłaków wymienionych w «Dykcyonariuszu roślinnym» Krzysztofa Kluka*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Książkowski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 269–286.
- ŚLEDZIANOWSKA Maria: *Zainteresowania ideami fizjokratyzmu francuskiego w czasach działalności księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Książkowski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 97–104.
- ŚLUSARCZYK Wojciech: *Pozycja społeczno-zawodowa farmaceutów pracowników w Polsce (1918–1939) – teoria a praktyka*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 2, s. 69–86.
- TARKOWSKI Radosław: *Polscy przyrodnicy: Konstanty Jelski, Jan Sztolcman oraz Jan Kalinowski i ich wkład w badania przyrodnicze Peru w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 569–599.
- WĘGLORZ Jakub: *Teoretyczny rozdział kompetencji pomiędzy dawnymi medykami i chirurgami a codzienna praktyka lecznicza opisana w egodokumentach staropolskich*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 2, s. 87–102.
- WÓJCIK Zbigniew J.: *Józef Rostafiński (1850–1928) o księżnej Annie Jabłonowskiej i księdzu Krzysztofie Kluku*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Książkowski, Instytut

Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 113–128.

ZABŁOCKI Wojciech, DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz: *Ural Owls in the Correspondence of the State Zoological Museum in Warsaw and the Zoological Museum of Moscow State University – Unknown Documents Illuminating the History of European Zoological Museums*, „Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Przyroda” 2021, t. 27, s. 1–19.

ZEMANEK Alicja, KÖHLER Piotr: «Mierz siłę na zamiary». *Nauczanie botaniki w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie (1919–1939)*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 41–87.

ZEMANEK Alicja, ZEMANEK Bogdan, GLUSZAK Tomasz, NOBIS Marcin: *Józef Warszawicz (1812–1866) and taxonomical history of Warszawiczia coccinea (Vahl) Klotzsch*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 601–625.

IV. HISTORIA NAUK MEDYCZNYCH

Aktywności polskich lekarzy w dwudziestoleciu międzywojennym – w stulecie powołania izb lekarskich, red. Bożena Urbanek, Magdalena Paciorek, Maria Ciesielska, Instytut Historii Nauki PAN, Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2021, ss. 584, ilustr.

ARABAS Iwona, BYLINIAK Michał, *Od uniwersyteckiego laboratorium w Warszawskim gabinecie Farmaceutycznym do wirtualnej apteki WUM*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 37–43.

ARABAS Iwona, CHODKOWSKA Anita: *Jerzy Grzędzielski (1901–1941)*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 179–185.

ARABAS Iwona, CHODKOWSKA Anita: *Stanisław Mączewski (1892–1941)*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 173–178.

ARABAS Iwona: *Działalność Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych i Medycznych w 2020 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 248–251.

ASENDRYCH-GEMPEL Lidia, JAKSZUK Barbara: *Od wód mineralnych do produkcji leków w zakładach farmaceutycznych na terenie Warszawy*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 19–30.

BARAŃSKI Jarosław, KOBIERZYCKI Tadeusz: *Juliana Stupnickiego leczenie muzyką w połowie XIX wieku*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red.

- Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 31–45.
- BARAŃSKI Jarosław, MACKIEWICZ Wojciech: *Absurdity in Medicine. Stanisław Trzebiński's Philosophy of Medicine*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 9–23.
- BARTNIK Agnieszka: *Kilka uwag w kwestii nowych hipotez na temat stanu zdrowia Gajusza Juliusza Cezara*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2021, t. 20, nr 1, s. 27–45.
- BARTUNEK Anton: *Pol'ská farmácia na stránkach slovenskej farmaceutickej tlače v roku 1958. Polish Pharmacy in 1958 on the Sites of Slovak Pharmaceutical Press*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 31–35.
- BORKOWSKA Katarzyna: *Filozofia starożytna a medycyna średniowieczna. Refleksje na marginesie książki Beaty Wojciechowskiej «Flebotomia i purgowanie, czyli o leczeniu w wiekach średnich»*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 213–221.
- CHODOROWSKI Łukasz: *Starotestamentowe podejście do embrionu ludzkiego na tle innych kultur Bliskiego Wschodu*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 7–27.
- CIESIELSKA Maria, JARNICKI Paweł: *Ludwik Fleck – mikrobiolog i filozof*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2021, ss. 127.
- CIESIELSKA Maria: *Zagadnienie grzybicy woszczynowej owłosionej skóry głowy oraz kampania przeciwstrupniowa prowadzona w Polsce przez Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w latach 1921–1939*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 65–93.
- CYTRYŃSKA Hanna: *Laboratorium apteczne a współczesny kompleks recepturowy i jego wyposażenie*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 45–56.
- CYTRYŃSKA Hanna: *Mak inspiracją artystów tworzących w nurcie «art nouveau»*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 173–180.
- CZYŻ Lidia Maria, ŚLUSARCZYK Wojciech: *Polemika dotycząca artykułu «Wyposażenie „PRL-owskiej” izby recepturowej ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Genius loci czy suma przypadków»*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 259–264.

- CZYŻ Lidia Maria: *Płocki Nobel – Adolf Mateusz Gąsecki (1868–1952)*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 57–65.
- CZYŻ Lidia Maria: *Pokrewieństwa i koligacje sztuk wszelakich. Krew w nauce, literaturze i sztuce («Krew. Medyczne i kulturowe aspekty na przestrzeni dziejów»)*, red. Wojciech Ślusarczyk, Roksana Wilczyńska, Gabriela Frischke), „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 157–160.
- CZYŻ Lidia Maria: *Romana M. Bahry, «Forgotten Chemist of Łańcut & Pioneer of Probiotics»*. *Zapomniany Aptekarz Miasta Łańcuta i naukowiec – pionier probiotyki*, Wyd. York University Press Toronto, Ontario, Canada, Toronto 2018, ss. 346, 100 fotografii i fotokopii dokumentów, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 139–144.
- DANIELCZYK Mateusz: *Wybrane aspekty zastosowania chininy*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 89–96. Seria: Studia nad dziejami farmacji, t. 1.
- DASZKIEWICZ Piotr, EDEL Philippe: *Guillotine, testicule et nain sauvage: les étonnements du chirurgien Larrey lors de sa visite au cabinet anatomique de Vilnius*, „Cahiers Litvaniens” 2021, nr 20, s. 29–31.
- DASZKIEWICZ Piotr, IWAN Dariusz: *Dwa nieznane dokumenty dotyczące epidemii «choroby papuziej» w Warszawie w 1951 roku*, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 2, s. 359–368.
- Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, ss. 195, ilustr. Seria: Studia nad dziejami farmacji, t. 1.
- DOBROSIELSKA Ewa: *Pięć wieków aptek płockich*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 79.
- DOBROWOLSKI Jacek: *Uwagi do biografii prof. Teodora Opęchowskiego – na marginesie artykułu I. Robak, T. Strogosz, Polski ślad w dziejach Wydziału Lekarskiego Imperatorskiego Uniwersytetu Charkowskiego: profesor Teodor Opęchowski (1853–1914)* w „Medycyna Nowożytna – Studia nad Kulturą Medyczną” 2017, t. 23, z. 1, s. 141–151, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 145–146.
- DREIKOPEL Tomasz: *Wino jako zwierciadło ludzkiego umysłu i obyczajów w X księdze «Uczty mędrców» Atenajosa z Naukratis*, [w:] *Dawne surowce*

- lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 183–192.
- DROBNIK Jacek: *Polskie odkrycia i badania roślin leczniczych od połowy XVII do połowy XX w.*, [w:] *Kolekcje przyrodnicze i gospodarcze innowacje – tradycja i nowoczesność: pamięci księżnej Anny z Sapiehów Jabłonowskiej (1728–1800)*, red. Iwona Arabas, Robert Książkowski, Instytut Historii Nauki PAN, Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, Warszawa–Ciechanowiec 2021, s. 247–268.
- DRYGAS Aleksander: *Jak «rodził się» i narodził przemysł farmaceutyczny*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 67–77.
- DZIUBIŃSKI Bartłomiej, SZYMAŃSKI Patryk, DĘBIŃSKA Agnieszka: *Bylica piołun w lecznictwie dawniej i dziś*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 73–88. Seria: *Studia nad dziejami farmacji*, t. 1.
- FAFARA Jerzy J.: *Franciszek Chrapkiewicz – nieznane drogi życiowe polskiego i francuskiego biochemika*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 83.
- FRISCHKE Gabriela, WILCZYŃSKA Roksana, ŚLUSARCZYK Wojciech: *Wypożyczenie «PRL-owskiej» izby recepturowej ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Genius loci czy suma przypadków?*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 187–203.
- FRISCHKE Gabriela: *Rola surowców leczniczych w «Pigularzu» Wacława Gąsiorowskiego*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 111–120. Seria: *Studia nad dziejami farmacji*, t. 1.
- GAIDAI Olga, SROGOSZ Tadeusz: *Występowanie i zwalczanie chorób zakaźnych na ziemiach polskich*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2021, t. 20, nr 1, s. 321–341.
- GHOLAMY MATEUSZ: *Rozwój wczesnych biologicznych metod leczenia schizofrenii po II wojnie światowej*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 97–110.
- GLENSK Urszula: *Opowieści przesiane. O medycynie ze Zbigniewem Rudkowskim rozmawia Urszula Glensk*, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich, Wrocław 2021, ss. 272, fot.

- GŁOWNIAK Maria: *Nadzór farmaceutyczny nad jakością leków na przestrzeni wieków*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 85–107.
- GLUSIUK Anna: «*De regimine infantis*» – opieka nad dzieckiem w średniowiecznej Italii na podstawie «*Ad mulieres Ferrarienses de regimine pregnantium et noviter natorum usque ad septennium*» Michała Savonaroli, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 63–79.
- GRAFF Tomasz: *Epidemie w dziejach Wadowic w okresie przedrozbiorowym – studium przypadku miasta małopolskiego*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 192–209.
- GRYGLEWSKI Ryszard Witold: *Historia medycyny w sześciu niepełnych odsłonach. Część pierwsza, czyli pierwsze trzy odsłony*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2021, ss. 377.
- HAŁAGIDA Igor: *Dur plamisty (tyfus) w okupowanym Lwowie w latach 1941–1944 (na podstawie «Gazety Lwowskiej» i «Lwowskich wistiej»)*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 383–404.
- JAGUSIAK Krzysztof, DYBAŁA Jolanta, KOKOSZKO Maciej: «*Historiae*» Grzegorza z Tours jako źródło informacji o diecie mieszkańców VI-wiecznej Galii, „Przegląd Nauk Historycznych” 2021, t. 20, nr 1, s. 7–26.
- JANICKA Iwona: *Cholera a COVID-19. Różne choroby, wspólna profilaktyka*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 247–258.
- JANICKA Iwona: *Sina śmierć z Azji: epidemie cholery w północno-zachodnich guberniach cesarstwa rosyjskiego w XIX wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021, ss. 847, faksymilia, fotogr. ilustr., mapy.
- JANUSZEK-SIERADZKA Agnieszka: «*Przenosząc się ciągle z miejsca na miejsce obyczajem Numidów*». Jagiellońscy władcy i ich rodziny w czasie morowego powietrza w XV–XVI w., „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 93–108.
- JĘDRZEJEWSKA Anna Kornelia: *Z apteki na stół. Pierniki jako lekarstwo*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 97–110. Seria: Studia nad dziejami farmacji, t. 1.
- KACZOR Dariusz: «*Wie man sich mit Gottes hülffe vor der vergiffung bewahren*». (Nie)użyteczne zalecenia w zakresie ochrony przed zarazą w drukach gdańskich fizyków miejskich z XVI w., „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 131–172.

- KAMIŃSKA-JONES Dorota: *Surowce lecznicze w tradycyjnej kosmetologii indyjskiej – tulsi i kurkuma*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 161–171.
- KŁONCZYŃSKI Arnold: *Grypa hiszpanka w Szwecji w latach 1918–1919 – przebieg oraz konsekwencje*, „*Studia Historica Gedanensia*” 2021, t. 12, nr 2, s. 367–382.
- KOCH K., GÓRSKI Piotr Władysław: *Apteczka okrętowa w II Rzeczypospolitej dla milionów emigrantów*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 127.
- KOCH K., GÓRSKI Piotr Władysław: *Polskie korzenie Beiersdorfa – światowego koncernu farmaceutycznego*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 109–125. Zob. też: „*Ciechanowiecki Rocznik Muzealny*” 2021, t. 17, 149–164.
- KOSZNICKI Michał: *Epidemie i pandemie w wybranych polskich podręcznikach szkolnych historii dla szkół średnich po 1989 r.*, „*Studia Historica Gedanensia*” 2021, t. 12, nr 2, s. 416–429.
- LANDOWSKI Zbigniew: *Reakcje społeczne na pierwszą pandemię cholery w carskiej Rosji na podstawie przeglądu prasy i dokumentów z epoki (XIX w.)*, „*Studia Historica Gedanensia*” 2021, t. 12, nr 2, s. 289–323.
- LUSEK Joanna: *Siostry Klemensy od Wniebowzięcia (Janiny Wójcik) wspomnienia z zesłania (1940–1946)*, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” 2021, t. 27, nr 2, s. 139–167.
- ŁOTYSZ Sławomir: *A bargain or a ‘mousetrap’? Reused penicillin plant and the Yugoslavians quest for a healthier life in the early post-war era (1946–1950)* [w:] *The Persistence of Technology. Histories of Repair, Reuse and Disposal*, red. Stefan Krebs, Heike Weber, Transcript, Bielefeld 2021, s. 185–204.
- ŁOTYSZ Sławomir: *Knowledge as aid: Locals experts, international health organizations and building the first Czechoslovak penicillin factory, 1944–9* [w:] *Europe’s Internationalists: Rethinking the History Internationalism*, red. Jessica Reinisch, David Brydan, Bloomsbury, London 2021, s. 140–157.
- ŁOTYSZ Sławomir: *Niewykorzystany kapitał. Pomoc międzynarodowa a początki rehabilitacji zawodowej w Polsce po II wojnie światowej*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 1, s. 25–54.

- ŁYSIAK-ŁĄTKOWSKA Anna: *Cholera w Paryżu w 1832 r. i jej rewolucyjna (anty)kontekstualność*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 324–340.
- MAGOWSKA Anita: *Z historii technologii farmaceutycznych: ewolucja aptecznej aparatury laboratoryjnej*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 137.
- MAJEWSKA Gabriela: *Zadżumione miasto. Sztokholm wobec zarazy w latach 1710–1711*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 228–246.
- MAJEWSKI Jan: *Komisariat Naczelnej Rady Ludowej i jej wkład w powstanie Uniwersytetu w Poznaniu – udział decernenta Józefa Jasińskiego (1854–1933), właściciela apteki «Pod Złotym Lwem» w Poznaniu*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 129–136.
- MEKAS Tauras Antanas: *Litwin na polskich sympozjach historii farmacji w latach 1999–2021*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 139–140.
- MICHALIK Grzegorz: *Psychiatria w Polsce w latach 1945–1956. Nauka i opieka zdrowotna*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2021, ss. 486.
- MIGAŁA Mariusz, SKOLIK Beata: *Rozwój standardu rehabilitacji w ośrodku lwowskim w okresie międzywojennym*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małańcz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 284–308.
- MILEWSKA Marta: *Problemy opieki medycznej w północno-wschodnich województwach II Rzeczypospolitej w latach 20. XX wieku*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom – Katowice 2021, s. 387–405.
- MILEWSKI Ireneusz: *«Zaraza zaczęła się od Egipcjan». Dżuma Justyniana widziana z perspektywy pandemii COVID-19*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 13–30.
- MOŻDŻEŃ Julia: *Kila, ospa, angielskie poty. Zapomniane epidemie w Prusach i na Pomorzu w latach 1527 i 1529*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 109–130.

- NIEWCZAS Marta, ZABORNIAK Stanisław: *Turystyka uzdrowiskowa i zdrownictwo*, t. 1: *Tradycje i podstawy działalności przed 1939 r.*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, ss. 383, fotogr., ilustr., mapy.
- NIEWCZAS Marta: *Udział kultury fizycznej w zdrowiu publicznym Polaków przed 1939 rokiem*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021, ss. 719, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy.
- NODL Martin: *Impacts of the Plague Epidemic on the Kingdom of Bohemia in the Second Half of the XIVth Century and at the Beginning of the XVth Century*, „*Studia Historica Gedanensia*” 2021, t. 12, nr 2, s. 44–62.
- NOWACKA Maria: *Milton J. Rosenau (1869–1946) i strategia zarządzania lekami w sferze zdrowia publicznego*, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” 2021, t. 27, nr 1, s. 9–34.
- NOWAKOWSKI Paweł F.: *Madmen and a Melancholic: Allusions to Health and the Anointing of the Sick in Polemics of the Hussite Period*, „*Studia Historica Gedanensia*” 2021, t. 12, nr 2, s. 83–92.
- NOWOSIELSKA Elżbieta: *Melancholia, szaleństwo i inne «choroby głowy» w Rzeczypospolitej w XVII i XVIII wieku*, Instytut Historii PAN, Warszawa 2021, ss. 314.
- ODRZYWOLSKA Anna: *Włoski medyk Johannes Baptista Montanus (1489–1551) – jego działalność w Padwie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz spuścizna naukowa*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 2, s. 25–45.
- OLEDZKA Beata: *Księga łacińskich i polskich nazw chorób od końca XVIII wieku po współczesność*, Med Tour Press International, Otwock 2021, ss. 815.
- PACIOREK Magdalena: *David Schneider, «Historia współczesnej medycyny, renesans, wynalezienie chirurgii i rewolucja implantów»*, tł. G. Łuczkiwicz, wyd. Znak, Kraków 2021, ss. 560, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” 2021, t. 27, nr 2, 225–226.
- PACIOREK Magdalena: *O historykach medycyny i zakładach naukowych pierwszej połowy lat 50. XX w. w świetle sprawozdania Ministerstwa Zdrowia*, „*Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną*” 2021, t. 27, nr 2, s. 111–135.
- PAJĄK Maria: *Laboratoria apteczne – integralną częścią aptek w pierwszej połowie XX wieku; funkcjonowanie i wyposażenie apteki Eichendorffa w Nysie w latach 1927–1945*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 141–153.

- PALIGA Renata Elżbieta: *O potrzebie badań nad historią hematologii*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 205–221.
- PALUCHOWSKI Piotr: *Epidemie w Gdańsku w XVII i XVIII w. «Addenda et corrigenda»*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 173–191.
- Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, ss. 216, ilustr.
- PANER Anna: *Czy Jan Žižka zmarł na zarazę morową?*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 63–82.
- PEKACKA-FALKOWSKA Katarzyna, RAJ Danuta: *O cenach surowców farmakognostycznych («simplicia») w Gdańsku drugiej połowy XVII wieku. Rekonstrukcja badawcza*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 35–57. Seria: *Studia nad dziejami farmacji*, t. 1.
- PEKACKA-FALKOWSKA Katarzyna: *Mit «pestilentia manufacta» w XVI–XVIII w. (wybrane przykłady)*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 210–227.
- PEKACKA-FALKOWSKA Katarzyna: *Nathanael Jacob Gerlach i Christian Gabriel Fischer w Północnych Niderlandach: zapomniane źródło do dziejów medycyny i przyrodoznawstwa w Zjednoczonych Prowincjach późnych lat 20. XVIII w. – część II*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 83–99.
- PIECHOCKI Marcin, PIECHOCKI Stefan: *Zestawienie wydań I oraz II «Farmakopei Polskiej» pod względem surowców farmaceutycznych i postaci leków*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 131–139. Seria: *Studia nad dziejami farmacji*, t. 1.
- PŁONKA-SYROKA Bożena, ADAMSKI Jacek: *Metody lecznicze opisane w czasopiśmie «Pamiętnik Lekarski Warszawski» z lat 1828–1829 i analiza ich potencjalnej skuteczności*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 285–326.
- PŁONKA-SYROKA Bożena, SUCHECKA Paulina: *Podróże za marzeniami. Kultura uzdrowiskowa w Europie*, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Wrocław 2021, ss. 132, ilustr.
- PŁONKA-SYROKA Bożena: *Wybrane kolekcje historyczne z zakresu historii medycyny i farmacji we współczesnych zbiorach muzealnych i bibliotekach naukowych Stambułu – część druga*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 169–210.

- PŁONKA-SYROKA Bożena: *Wybrane kolekcje historyczne z zakresu historii medycyny i farmacji we współczesnych zbiorach muzealnych i bibliotekach naukowych Stambułu – część pierwsza*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 101–131.
- RADECKA Jolanta: *Kremy recepturowe – tradycja i współczesność*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 155–167.
- REED Vivian: *A Chronicle of the Pandemic: Hugh Gibson's Notes on the «Spanish Flu» of 1918*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 341–366.
- ROBAK Igor, SROGOSZ Tadeusz: *Odpowiedź na list Pana Jacka Dobrowolskiego w związku z uwagami do biografii prof. Teodora Opęchowskiego*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 147–147.
- RODRÍGUEZ-ARRIBAS Josefina: *Medical Plates in Astrological Medicine*, [w:] *Prognostication in the Medieval World*, red. Matthias Heiduk, Klaus Herbers, Hans-Christian Lehner, De Gruyter, Berlin–Boston 2021, s. 874–883.
- RUTKOWSKA Elżbieta: *Mgr farm. Zenon Wolniak (1933–2020)*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 169–170.
- RZEPIELA Agnieszka: *Chemiczno-farmaceutyczne laboratorium «Hygea» Mariana Zahradnika w Złoczowie*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 171.
- SKALSKI Piotr: *Produkcja katgut w Polsce (1922–1972). Przyczynek do badań*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 151–160.
- SMAKOSZ Aleksander K., KURZYNA Wiktoria, DĄSAL Mateusz: *Róg jednorożca jako surowiec leczniczy. Historia, etnozoologia, preparaty*, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wrocław 2021, ss. 123, faksymilia, fotogr., ilustr.
- SMOŁUCHA Janusz: *Walka z czarną śmiercią w świetle wybranych pism i traktatów z XIV w.*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 31–43.
- SOSONKINA Walentyna, CHROM Hanna: *Działalność przedsiębiorcza Kazimierza Paździerskiego w końcu XIX i na początku XX wieku*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 173–176.

- SPIELVOGEL Izabela, PAJĄK Maria: «*Terra sigillata Silesiaca*» – historyczne pokłady śląskiej gliny leczniczej jako środek terapeutyczny, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medycyną” 2021, t. 27, nr 2, s. 27–44.
- STASIAK Marcin: *Polio w Polsce 1945–1989. Studium z historii niepełnosprawności*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Kraków 2021, ss. 273, fotogr., tablice, wykresy.
- SZLAGOWSKA-PAPUZIŃSKA Aleksandra: *Mityzacja choroby. Choroba jako konstrukt społeczny i kulturowy*, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich, Wrocław 2021, ss. 205, fotogr., ilustr.
- SZULA Karolina: *Medykamenty i recepty przedstawione w pierwszej księdze traktatu «O chorobach kobiecych» ze zbioru «Corpus Hippocraticum»*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 11–20. Seria: Studia nad dziejami farmacji, t. 1.
- ŚLUSARCZYK Wojciech: *Oddział Lwowski Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej Polskiej (1920–1939). Studium propograficzne*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 423–443.
- ŚLUSARCZYK Wojciech: *Spirytus i cukier – deficytowe surowce przemysłu chemiczno-farmaceutycznego na Kujawach i Pomorzu Gdańskim (1918/1920–1950)*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 141–149.
- TAHERI Jafar: *The Impacts of Architecture and Decorative Arts on Health Based on Medical Sources in the Muslim Societies During the Medieval Era*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 861–891.
- TROJANOWSKA Anna: *Anna Maria Kielak, M. Konstancja Majewska, Jan Majewski, «Apteka ‘Pod Złotym Lwem’» na tle krótkiej historii aptekarstwa poznańskiego*, Wydawnictwo Nowa Baśń, Poznań 2020, s. 99, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 224–226.
- TULIK Katarzyna: *Szafran – czerwone złoto południa*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 177–184.
- TULIK Sylwia: *Młyn kulowy – zapomniany element wyposażenia laboratorium aptecznego*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 185–191.

- TUREK Zyta Bogusława: *Lwowscy goście Zakładu Zdrojowego w Krynicy w latach 1868–1913. Część I*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 444–524.
- TUROS Maria J.: *Dominique Jean Larrey. Człowiek, naukowiec, innowator*, Sekcja Druków Uczelnianych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Warszawa 2021, ss. 350, faksymilia, fotogr.
- TUROS Maria Joanna: *Lazarety armii francuskiej na północnym Mazowszu w 1806 i 1807 r.*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 9–26.
- TUROS Maria Joanna: *Walki o Warszawę 6–7 IX 1831 – oczami medyków widziane*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 37–59.
- URBANEK Bożena: «*Podróże za marzeniami. Kultura uzdrowiskowa w Europie*», Bożena Płonka-Syroka, Paulina Suchecka, Wrocław 2021, ss. 131, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 223–224.
- URBANEK Bożena: *Najstarsze, miejskie szpitala polskiego Wilna (do 1939 r.)*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 2, s. 47–63.
- URBANEK Bożena: *Sytuacja epidemiczna Wilna lat 20. XX wieku*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom – Katowice 2021, s. 407–425.
- URBANEK Bożena: *Zbigniew Kopciński, Krzysztof Kopciński, Szpital wojskowy w Równem w latach 1919–1939*, wyd. PWSZ, Głogów 2020, ss. 529, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2021, t. 27, nr 1, s. 135–138.
- URBANIK Monika, JAWORSKA Katarzyna, *Wody mineralne sztuczne i ich wytwórcy*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 193.
- URBANIK Monika, RZEPIELA Agnieszka: *Z historii stosowania żywicy ladanowej («ladanum»)*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 59–72. Seria: Studia nad dziejami farmacji, t. 1.
- VAYRON Olivier: *Le patrimoine scientifique des «Invisibles». Reconsidérer les «Petites-Mains» au service de l’anatomie comparée au Muséum de Paris*, „Organon” 2021, t. 53, s. 97–128.

- VYSKOCHKOV Leonid Vladimirovich, SHELAYEVA Alla Aleksandrovna: *Холерная пандемия 1830–1831 гг. в Российской империи по воспоминаниям и письмам, газетным заметкам, текстам административных указов и другим личным и официальным источникам*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 2, s. 259–288.
- WALISZEWSKI Jerzy, ŚLUSARCZYK Wojciech: *«Mineralia» i «chymica» w «Pharmacopoea Borussica» (1817 r.) i «Pharmacopoea Austriaca» (1822 r.). Zarys problematyki*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 121–129. Seria: *Studia nad dziejami farmacji*, t. 1.
- WALISZEWSKI Jerzy: *Reklama leków wytwarzanych w Polsce w okresie międzywojennym. Zarys problematyki*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 195–200.
- WĘGLORZ Jakub, WŁODARCZYK Maciej: *Postrzeganie wartości medykamentów w epoce staropolskiej na podstawie ich domniemanych właściwości leczniczych*, [w:] *Dawne surowce lecznicze*, red. Wojciech Ślusarczyk, Gabriela Frischke, Wydawnictwo Naukowe Episteme, Lublin 2021, s. 21–34. Seria: *Studia nad dziejami farmacji*, t. 1.
- WĘGLORZ Jakub: *Teoria i praktyka w dawnym leczeniu. Opozycja czy współdziałanie?*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 2, s. 7–8.
- WIDACKI Jan: *Stosowanie narkoanalizy przez polski kontrwywiad w latach 30. XX wieku*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego” 2021, t. 24, s. 13–30.
- WIŻENTAS Ewelina: *Lecznicze zabiegi magiczne mieszkańców Wierszyny na Syberii (obwód irkucki)*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 99–110.

V. HISTORIA NAUK MATEMATYCZNO-FIZYCZNO-CHEMICZNYCH

- BACAËR Nicolas, PICHÓR Katarzyna: *Krótką historia matematycznej dynamiki populacji*, Wyd. Cassini, Paris 2021, ss. 159, ilustr.
- BEČVÁŘOVÁ Martina, DOMORADZKI Stanisław: *Mathematics in the interwar period in Central-Eastern Europe. The report on an international research project for the years 2018–2020*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 895–937.
- BIENIAS Barbara: *Homo Signorum – znakowość ludzkiego ciała a tworzenie modelu świata w Anglii przełomu XVI i XVII wieku*, [w:] *Człowiek jako znak. Tom jubileuszowy dla uczczenia 70-lecia prof. dr. hab. Zbigniewa Klocha*, red.

- nauk. Ewa Rudnicka, Marek Kaźmierczak, Hanna Paulouskaya, Ewa Szczęśna, Halszka Witkowska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, s. 209–234.
- BIENIAS Barbara: *Identification of Thomas Bretnor's Adversary in his Prognostication for 1614*, „Notes and Queries” 2021, t. 68, nr 4, s. 410–413.
- BINIEWICZ Jerzy: *Szesnastowieczne podręczniki matematyki – «Geometria» Stanisława Grzepskiego i «Algorytm» Tomasza Kłosa*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2021, ss. 222.
- BORKOWSKA Katarzyna: *Wiersze dedykacyjne w dziełach «Urania Propitia» (1650) i «Selenographia» (1647) – analiza porównawcza*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 157–194.
- BORSKI George, KOKOWSKI Michał: *Copernicus, his Latin style and comments to Commentariolus*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 339–438.
- CIESIELSKA Danuta, MALIGRANDA Lech, ZWIERZYŃSKA Joanna: *W świętyni nauki, mekce matematyków. Studia i badania naukowe polskich matematyków, fizyków i astronomów na Uniwersytecie w Getyndze 1884–1933*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021, ss. 404. [Wyróżnienie w 10 edycji Konkursu o Nagrodę im. Jana Jędrzejewicza w 2022 r.].
- DEMIDOV Sergei S.: *Nikolai Nikolaevich Luzin at the crossroads of the dramatic events of the European history of the first half of the 20th century*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 317–335.
- DOLECKI Marcin: *Jan Grzanka, Między fizyką a filozofią. Filozofia przyrody i filozofia fizyki w pismach Mariana Smoluchowskiego*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2020, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 416–420.
- DOMAŃSKI Cezary: *W. Was John B. Watson Inspired by Anna Wyczółkowska and Her Studies in the Mechanism of Speech?*, „Organon” 2021, t. 53, s. 5–27.
- DUDA Roman: *Fenomen matematyki greckiej*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 2021, t. 30, nr 2, s. 9–58.
- DURCZOK Zbigniew: *Księga szkocka (fenomen lwowski)*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 127–144.
- JACKOWSKI Stefan: *Roman Duda, «Historia matematyki w Polsce na tle dziejów nauki i kultury»*, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2019, ss. 626, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 215–219.

- JAËCK Frédéric, MAZLIAK Laurent, MURAWSKI Roman: *How French Mathematicians Learned about What Happened to their Polish Colleagues During WW2*, „Organon” 2021, t. 53, s. 29–53.
- JASIŃSKI Maciej: Chantal Grell, «Jan Heweliusz i dwór francuski», *Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów, PAN Biblioteka Gdańska, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa–Gdańsk 2020 (Bibliotheca Heveliana, t. 3)*, s. 205, ilustr., „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 421–426.
- JASIŃSKI Maciej: Marco Bersanelli, «Wielki spektakl na niebie. Osiem wizji wszechświata od starożytności do naszych czasów», „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 173–181.
- KAMIŃSKI Wiesław Andrzej: Andrzej Kajetan Wróblewski, «Historia fizyki w Polsce», „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 161–164.
- KOKOWSKI Michał: Ladislas Natanson and Alfred Landé versus Planck's law, the Boltzmann-Planck-Natanson statistics and the Bose statistics, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 439–507.
- KOKOWSKI Michał: Władysław Natanson i Alfred Landé a prawo Plancka, statystyka Boltzmann-Plancka-Natansona oraz statystyka Bosego, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 509–567.
- KRASNODEBSKI Marcin: *From Forest Waste to Fuel Tank: The French Quest for Autarkic Fuel Sources after World War I*, „Technology and Culture” 2021, nr 62 (1), s. 105–127.
- KRASNODEBSKI Marcin: *The meandering life of a research trajectory: Rare earths in the Aubervilliers Research Centre (1953–2020)*, „Ambix” 2021, nr 68 (4), s. 385–406.
- KREMER Richard L., MAAS Ad: *A tale of reviews in two history of science journals*, „Studia Historiae Scientiarum” 2021, t. 20, s. 755–785.
- MALIGRANDA Lech, WNUK Witold: *100 lat Matematyki na Uniwersytecie w Poznaniu 1919–2019*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2021, ss. 567, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy.
- MAŚLANKA Krzysztof: *Globalna panorama polskiej matematyki. Recenzja: Roman Duda, «Historia matematyki w Polsce na tle dziejów nauki i kultury»*, *Instytut Historii Nauki PAN, Aspra-JR, Warszawa 2019, 625 s.*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny) s. 489–404.
- MAŚLANKA Krzysztof: *Wspomnienie o Stanisławie Ziębie (1940–2020) – współtwórcy krakowskiej radioastronomii Słońca*, „Annales Astronomiae Novae” 2021, t. 2, s. 23–50.

- MŚCISŁAWSKI Łukasz: *Z badań nad dziejami i spuścizną polskich filozofujących przyrodników w Kijowie w latach 1900–1919. Część 1: Czesław Białobrzegi*, „*Studia Historiae Scientiarum*” 2021, t. 20, s. 213–235.
- MURAWSKI Roman: *Recenzja: Gottlob Frege, «Korespondencja naukowa. Wydanie krytyczne», oprac. Gabriela Besler, Joanna Zwierzyńska, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2020, 600 s.*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny) s. 495–499.
- PACHOWICZ Anna: *Stanisław Komornicki (1949–2016). Biografia niezwykłego człowieka*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2021, ss. 316, faksymilia, fotografie, tablica genealogiczna.
- PISKUREWICZ Jan: *Tomasz Pospieszny, «Maria Skłodowska-Curie. Zakochana w nauce»*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 1, s. 165–172.
- RAFALSKA-ŁASOCHA Alicja: *Profesor Tadeusz Estreicher (1871–1952) – chemik, kriogenik, historyk nauki, miłośnik sztuki, humanista, tłumacz i patriota*, „*Studia Historiae Scientiarum*” 2021, t. 20, s. 167–190.
- RAJ Danuta: *Czy w dzisiejszych czasach proste obserwacje mogą jeszcze znacząco zmieniać postrzeganie podstawowych zjawisk? Przypadek cieczy eutektycznych*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 2, s. 47–54.
- RODRÍGUEZ-ARRIBAS Josefina, GEULA Amos: *Abraham bar Hiyya’s «Letter» to Judah bar Barzillai – Translation, [w:] Unveiling the Hidden – Anticipating the Future. Divinatory Practices among Jews Between Qumran and the Modern Period*, red. Josefina Rodríguez-Arribas, Dorian Gieseler Greenbaum, Brill, Leiden 2021, s. 217–260.
- RODRÍGUEZ-ARRIBAS Josefina: *Astral Sciences: Jewish Traditions and Practices in the Medieval World, [w:] Prognostication in the Medieval World: A Handbook*, red. Matthias Heiduk, Klaus Herbers, Hans-Christian Lehner, De Gruyter, Berlin–Boston 2021, s. 516–531.
- RODRÍGUEZ-ARRIBAS Josefina: *Introductory Essay: Divination in Jewish Cultures – Some Reflections on the Subject of This Book, [w:] Unveiling the Hidden – Anticipating the Future. Divinatory Practices among Jews Between Qumran and the Modern Period*, red. Josefina Rodríguez-Arribas, Dorian Gieseler Greenbaum, Brill, Leiden 2021, s. 1–20.
- RODRÍGUEZ-ARRIBAS Josefina: *Judah bar Barzillai and His Role in Abraham bar Hiyya’s «Letter» on Astrology, [w:] Unveiling the Hidden – Anticipating the Future. Divinatory Practices among Jews Between Qumran and the Modern Period*, red. Josefina Rodríguez-Arribas, Dorian Gieseler Greenbaum, Brill, Leiden 2021, s. 192–216.

- RODRÍGUEZ-ARRIBAS Josefina: *Mathematical Instruments in Astrology*, [w:] *Prognostication in the Medieval World: A Handbook*, red. Matthias Heiduk, Klaus Herbers, Hans-Christian Lehner, De Gruyter, Berlin–Boston 2021, s. 861–873.
- RODZEŃ Jacek: *Syruć czy Chróścikowski? Wokół kwestii pierwszego polskiego autora publikacji z rachunku różniczkowego i całkowego*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 1, s. 29–40.
- ROGIŃSKA Justyna: *Gottfried Kirch (1639–1710), życie i działalność pierwszego astronoma Królewskiego Pruskiego Towarzystwa Nauk*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 3, s. 105–121.
- ROGIŃSKA Justyna: *Kompendium wiedzy o autorach kalendarzy i ich dziełach*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 4, s. 247–256.
- ROGIŃSKA Justyna: *Między statusem pomocnicy a figurą samodzielnej badaczki. Obserwacje astronomiczne Marii Margarethy Kirch (1670–1720)*, „*Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki*” 2021, t. 30, nr 2, s. 195–221.
- ROGIŃSKA Justyna: *Mikrometr śrubowy Gottfrieda Kircha – historia, konstrukcja i upowszechnienie w 1. poł. XVIII w.*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 3, s. 185–196.
- ROGIŃSKA Justyna: *Śladami ojca. Edukacja i kariera astronomiczna Christfrieda Kircha (1694–1740)*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 4, s. 157–170.
- ROŚCISZEWSKI Paweł: *Początki produkcji i stosowania silikonów w Polsce*, „*Przemysł Chemiczny*” 2021, t. 100, nr 7, s. 611–619.
- SOJAK Sławomir: *Z abakusem przez wieki*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2021, ss. 221, faksymilia, fotogr., ilustr.
- STOEGER Alexander: *Constructing the Persona of the Naturwissenschaftler – German Book Reviews on Galvanism*, „*Studia Historiae Scientiarum*” 2021, t. 20, s. 681–709.
- SZUDY Józef: *100 lat optyki na Uniwersytecie Warszawskim 1921–2021*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2021, ss. 205, faksymilia, fotogr., ilustr.
- The Correspondence of Johannes Hevelius*, vol. 4, *The Correspondence with Stanisław Lubieniecki*, oprac. Maciej Jasiński, Brepols Publishers, Turnhout 2021, ss. 573, faksymilia, ilustr. Seria: *De Diversis Artibus 1766–17593*, t. 108.
- Unveiling the Hidden – Anticipating the Future. Divinatory Practices among Jews Between Qumran and the Modern Period*, red. Josefina Rodríguez-Arribas, Dorian Gieseler Greenbaum, Brill, Leiden 2021, ss. 430.
- WŁODARCZYK Jarosław: *Działalność Pracowni Historii Nauk Ścisłych 2020 r.*, „*Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*” 2021, t. 66, nr 3, s. 252.

- WÓJCIK Wiesław: *Uniwersalność matematyki w ujęciu historycznym*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza, Częstochowa 2021, ss. 306, ilustr.
- WYKA Ewa: *Jan Ejsymont – chemik technolog*, [w:] *Wydział Chemii UJ w latach 2000–2021. Złota Księga Wydziału Chemii*, t. 3, red. Alicja Rafalska-Łasocha, Wydawnictwo Antykwa, Kraków 2021, s. 471–474.
- ŻOŁĘDZIOWSKI Karol, MIŚTA Ewelina, CZECH-BŁOŃSKA Renata: *Sokoły, złoto i alchemiczne manuskrypty, czyli rzecz o pożytkach płynących ze współpracy archeologa, konserwatora i chemika*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 66–85.

VI. HISTORIA NAUK O ZIEMI

- BARTOSZEWICZ Agnieszka, WESZPIŃSKI Paweł E.: *Erik Jönsson Dahlberg, plan Warszawy 1655*, red. nauk. Radosław Skrycki, Muzeum Warszawy, Warszawa 2021, ss. 272, mapy.
- BRZEGOWY Paweł: *Lwowski okres z życia Antoniego Rehmana*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Mańnicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 46–85.
- DASZKIEWICZ Piotr, TARKOWSKI Radosław: *Geologiczne kolekcje pedagogiczne – dokumenty Juliusza Verreaux (1807–1873) w zbiorach Narodowego Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 8, s. 540–542.
- DATA Andrzej: *Zarys początków przemysłu gazu ziemnego w Polsce (1920–1939)*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 2, s. 5–12.
- DWORSATSCHEK Mariusz: *Mapa historyczna a mapa dawna. Przegląd treści historycznych na wybranych mapach do końca XVIII w.*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 2, s. 117–155.
- HAŁASIK Tadeusz: *Sto lat powstania «Towarzystwa Wiertniczego Grabownica» 1913–2013*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 3, s. 5–8.
- HOFFMANN Mirosław J.: *Geolog i prehistoryk, Gottlieb Michael Berendt (1836–1920) – w stulecie śmierci*, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 2, s. 9–22.
- Jan ze Stobnicy. Wprowadzenie do Kosmografii Ptolemeusza*. Studium, tekst łaciński, komentarz i przekład Robert K. Zawadzki, Wydawnictwo Naukowe

- Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza, Częstochowa 2021, ss. 350, faksymilia, ilustr., mapy.
- JUCHNIEWICZ Krystyna: *Profesor Hanna Czeczottowa (1888–1982) i Pracownia Paleobotaniki Muzeum Ziemi PAN Warszawie*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 5, s. 321–328.
- KIJOWSKI Maciej: *Z dziejów Państwowego Instytutu Geologicznego Prawnofinansowy kontekst leczenia i pogrzebu prof. Karola Bohdanowicza oraz nagrobka na jego mogile*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 5, s. 316–319.
- KITOWSKI Michał: *Pomiary i obserwacje opadów atmosferycznych i zjawisk pogodowych w Bytowie (1891–1917)*, „Przegląd Geofizyczny” 2021, nr 1/2, s. 21–41.
- KOPROWSKI Piotr: *Mieszkańcy Syberii przełomu XIX i XX wieku w oglądzie Feliksa Kona*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 35–54.
- KOZAK Bartosz: *Dzieje huty żelaza w Żąbkowicach. Industrialne związki Księstwa Siewierskiego ze Staropolskim Okręgiem Przemysłowym. Mateusz Siembab, Andrzej J. Wójcik, «Zarys dziejów huty żelaza w Żąbkowicach (1763–1794)»*, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2020, ss. 215, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 233–246.
- KOZAK Bartosz: KRÓL Paweł: *Historia Spółdzielni Pracy «Kwarcyt» w Kielcach (1953–1957)*, „Studia Muzealno-Historyczne” 2021, t. 13, s. 61–107.
- KOZAK Bartosz: *Stan górnictwa i hutnictwa w kluczu samsonowskim w świetle ilustracji z 1809 roku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 161–184.
- KRAWCZYK Zenon: *Przemysł naftowy w Harkłowej*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 2, s. 13–19.
- KRÓL Paweł, FIJAŁKOWSKA-MADER Anna, KOZAK Bartosz, GIEŁŻECKA-MĄDRY Dorota: *Piaskowce dolnego dewonu na górze Barczy (Góry Świętokrzyskie) i historia ich eksploatacji*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 2, s. 81–90.
- MANOLAICHE Roxana-Madalina: *Rafineria Vega – 115 lat historii*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 1, s. 13–20.
- NOWAKOWSKI Jacek: *Grzegorz Pelczyński, «Michał Kryspin Pawlikowski o narodach z obszaru Wielkiego Księstwa Litewskiego»*, Wydawnictwo LTW, Łomianki 2020, ss. 215, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 205–206.
- Od „Słownika geograficznego Królestwa Polskiego” do map topograficznych Wojskowego Instytutu Geograficznego*, red. Tadeusz Epsztein, Instytut Histo-

- rii im. T. Manteuffla PAN, Neriton, Warszawa 2021, ss. 365, fotogr., ilustr., mapy, portrety.
- PUDŁO Janusz, SEP Jan, WAIS Tadeusz: *Zdrowisko Bobrzeckie – naftowe uzdrowisko*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 1, 5–10.
- SITKO Kazimiera: *Jak to z Kopalnią w Węglówce było?*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 3, s. 9–14.
- SKOCZYLAS Janusz: *Działalność geologiczna Polaków w zaborze pruskim w drugiej połowie XIX w. na przykładzie Brunona Józefa Szafarkiewicza (1821–1892)*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 1, s. 55–59.
- SKOWRON Marek: *Zagadnienie beczek naftowych w Galicji w drugiej połowie XIX w.*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 3, s. 15–21.
- SZANIAWSKA Lucyna: *Edward Brooke-Hitching, «Złoty atlas. Największe wyprawy, odkrycia i poszukiwania na mapach», tłum. Janusz Szczepański, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2018, ss. 255, 120 reprodukcji dawnych map*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 219–224.
- SZCZEPANIK Zbigniew, BIAŁECKA Katarzyna, GIEŁŻECKA-MĄDRY Dorota, KOS Marcin, WIECZOREK Dariusz, ZŁONKIEWICZ Zbigniew: *Osiemdziesiąt lat Oddziału Świętokrzyskiego Państwowego Instytutu Geologicznego w służbie polskiej geologii: osiągnięcia w geologii stosowanej*, „Przegląd Geologiczny” 2021, t. 69, nr 3, s. 185–196.
- ŚWIATEK Liliana: *Antoni Twardochleb — zesłańcze losy polskiego listonosza ze Lwowa deportowanego na Syberię. Część I*, „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2021, t. 25, s. 187–201.
- TYCZYŃSKI Zbigniew, GAWRON Paweł, KOZAK Bartosz, FIJAŁKOWSKA-MADER Anna: *Przystanek 4: Historia kamieniarstwa w Dolach Biskupich*, [w:] *Atrakcje turystyczne Gminy Kunów. Przewodnik po ścieżce geoedukacyjnej «Dolina Świśliny»*, red. Anna Fijałkowska-Mader, Katarzyna Szadkowska, Oddział Świętokrzyski Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB, Kielce 2021, s. 36–58.
- WAIS Tadeusz: *50 lat od tragicznego pożaru Rafinerii w Czechowicach Dziedziach*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 2, s. 20–25.
- WAIS Tadeusz: *60 lat Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego*, „Wiek Nafty: Zeszyty Naukowo-Historyczne” 2021, t. 30, nr 4, s. 5–25.
- WÓJCIK Zbigniew: *Z laboratorium aptecznego Piotra Mikolascha we Lwowie. Dwa wynalazki, nafta i lampa do jej spalania*, [w:] *Pamiętnik XXIX Sympozjum Historii Farmacji. Płock 2020, Laboratorium apteczne kolebką przemysłu farmaceutycznego*, red. Lidia Maria Czyż, Podkarpacki Instytut Książki i Marketingu, Rzeszów 2021, s. 203–212.

VII. HISTORIA NAUK TECHNICZNYCH I TECHNIKI

- AFFELT Waldemar J.: «Muzeum wielokrotne», czyli rewitalizacja muzealnicza wyspy Inujima w Japonii, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 87–102.
- BATURO Kamila, KASPRZAK Aleksandra J.: *Mazowieckie huty leśne szkła gospodarczego. Ossówno – Huta Ossowińska – Rąbierz (1804–1828) woj. mazowieckie, pow. miński*, „Szkło i Ceramika” 2021, t. 72, nr 2, 64–67.
- BATURO Kamila, KASPRZAK Aleksandra J.: *Mazowieckie huty leśne szkła gospodarczego. Olechów – Huta Olechowska (1805/1808–1845?) woj. łódzkie, ob. część dzielnicy Widzew w Łodzi*, „Szkło i Ceramika” 2021, t. 72, nr 3, 23–26.
- BATURO Kamila, KASPRZAK Aleksandra J.: *Mazowieckie huty leśne szkła gospodarczego. Krzyżanowice: Dobrzyń – Huta Krzyżanowska (1810–1837/1838) woj. mazowieckie, pow. radomski*, „Szkło i Ceramika” 2021, t. 72, nr 4, 57–61.
- BATURO Kamila, KASPRZAK Aleksandra J.: *Mazowieckie huty leśne szkła gospodarczego. Dobrze - I. Huta Dobrzeńska (1801–1812) II. Nowa Huta (ok. 1804); III. Huta Ignacowska (1812); IV. Huta Skarbowa – Rudno (1816–1821) woj. mazowieckie, pow. miński*, „Szkło i Ceramika” 2021, t. 72, nr 1, 62–65.
- BERNACKA Magdalena, CZAJA Piotr: *Czytelnia Polska, część Ci, część. Dobre polskie słuchaczy Akademii Górniczej w Leoben*, Wydawnictwa AGH, Kraków 2021, ss. 522, ilustr.
- CHARKOT Józef: *Górnictwo metody zabezpieczania wyrobisk kopalń Wieliczki i Bochni przed zagrożeniem zawałowym*, „Studia i Materiały do dziejów żup solnych w Polsce” 2021, t. 35, s. 128–199.
- CHUMIŃSKI Jędrzej: *«Kadry decydują o wszystkim». Nowa inteligencja w przemyśle polskim (1945–1956)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2021, ss. 373, wykresy.
- CIEŚLAK Romuald: *Producenci nadwozi samochodowych w II Rzeczypospolitej*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2021, ss. 235, ilustr.
- CZAPLA Beniamin: *Antoni Patek. Zegarmistrz królów. Śladami życia*, Wydawnictwo Iskry, Warszawa 2021, ss. 350, faksymilia, fotogr., ilustr.
- DĄBROWSKI Krzysztof: *Austriacki telegraf kolejowy systemu Aleksandra Baina*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 89–102.
- DĄBROWSKI Krzysztof: *Elektryczne przesyłanie obrazów na odległość*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 103–120.

- DOMINAS Przemysław: *Kolej Kowary – Kamienna Góra na tle lokalnych linii górskich Dolnego Śląska do 1945 r.*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2021, t. 76, nr 1, s. 63–83.
- DRAGAN Weronika: *Kształtowanie układów urbanistycznych i przestrzennych dawnych granicznych ośrodków kolejowych Polski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2021, ss. 22, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy, wykresy.
- DROZD Jarosław: *Register Files of The State Enterprise and the Joint Stock Company «Żegluga Polska» in Gdynia as a Source in Research on the Polish Merchant Navy under the Second Polish Republic*, „Studia Maritima” 2021, t. 34, s. 87–101.
- DYWAN Tomasz: *Transport publiczny we Lwowie w latach 1879–1914. O problematyce wdrażania nowoczesnej infrastruktury miejskiej w Galicji*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 2021, t. 82, s. 75–110.
- DZIUBIŃSKI Marcin: *Historia zabudowań zajezdni przy ulicy Łazienkowskiej 8 w latach 1920–1975*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 9–64.
- FUKS-REMBISZ Irma: *Problematyka waluacji ochrony wystroju rzeźbiarskiego i zastępowania kopiami technologicznymi najcenniejszych zabytkowych rzeźb ogrodowych w Muzeum Palacu Jana III jako element ochrony dziedzictwa narodowego*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 153–168.
- GIERLOTKA Stefan: *Górnictwo Obserwatorium Magnetyczne przy Kopalni Doświadczalnej «Barbara» i Centrali Ratownictwa Górniczego w Mikołowie*, „Śląskie Wiadomości Elektryczne” 2021, nr 4 (136), s. 34–38.
- GIL Mateusz: *Bachmistrzostwa wielickie i bocheńskie w Średniowieczu*, „Studia i materiały do dziejów żup solnych w Polsce” 2021, t. 35, s. 10–127.
- GROCHOWIAK Remigiusz: *Plany uruchomienia komunikacji tramwajowej w Kaliszu w latach 1900–1914*, „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” 2021, nr 21, s. 88–104.
- GUTNYK Maryna, TVERYTNYKOVA Olena, CHRZAN Krystian Leonard: *The Origins of Electrical Engineering Studies in the Ukraine and their Shaping under the Influence of the European Scientific School (the end of the 19th and the beginning of the 20th centuries)*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2021, t. 20, nr 1, s. 247–270.
- HERNER Krzysztof: *Wykorzystanie nowoczesnych technik skanowania 3D w inwentaryzacji i zarządzaniu zabytkami poprzemysłowymi i pogórnymi przez*

- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 495–504.
- HERUDAY-KIEŁCZEWSKA Magdalena: *Powszechna Wystawa Krajowa w 1929 r. w źródłach historycznych*, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział w Poznaniu, Poznań–Warszawa 2021, ss. 486, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy.
- HICKIEWICZ Jerzy, RATAJ Piotr, SADŁOWSKI Przemysław: *Działalność SEP od zamknięcia I Zjazdu Elektrotechników Polskich do otwarcia II Zjazdu (1919–1921)*, „Przegląd Elektrotechniczny” 2021, t. 97, nr 10, s. 168–171.
- HICKIEWICZ Jerzy, RATAJ Piotr, SADŁOWSKI Przemysław: *I Zjazd Elektrotechników Polskich 7–9 czerwca 1919 roku w Warszawie. Utworzenie Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich*, „Przegląd Elektrotechniczny” 2021, t. 97, nr 9, s. 148–155.
- HICKIEWICZ Jerzy, RATAJ Piotr, SADŁOWSKI Przemysław: *Zrzeszenia polskich elektrotechników w czasie I wojny światowej*, „Przegląd Elektrotechniczny” 2021, t. 97, nr 3, s. 174–179.
- HICKIEWICZ Jerzy, RATAJ Piotr, SADŁOWSKI Przemysław: *Zygmunt Wojciechowski, «Kronika Toruńskiej Elektrowni, Gazowni i Tramwajów: Od początku do lat 30. XX wieku», Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Oddział Toruń, Toruń 2020, ss. 176*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 211–214.
- Historia oddziału radomskiego (1921–2021)*, red. Wiesława Michalskiego, Stowarzyszenie Elektryków Polskich. Oddział Radomski, Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji, Radom 2021, ss. 238, faksymilia, fotogr., mapy, portrety.
- Historia Oddziału Toruńskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1921–2021*, red. Jerzy Hickiewicz, Firma Fotograficzno-Wydawnicza „Photo Studio WM”, Toruń 2021.
- JANUSZEWSKI Stanisław: *Patenty wynalazcze Polaków kręgu Wielkiej Emigracji rolnictwu dedykowane 1832–1870*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 23–53.
- JERCZYŃSKI Michał: *Czas kolejowy*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 61–84.
- KAŹMIERCZAK Andrzej: *Przywrócenie do użytku lokomobili trakcyjnej zgodnie z przepisami UE. Studium przypadku na przykładzie lokomobili George White 20-25 z 1915 roku*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk,

- Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 329–341.
- KAŹMIEROWSKI Jacek: *Charakter uszkodzeń oraz diagnostyka wybranych elementów zabytkowego kotła dwupłomienicowego Gebrüder Misch & Co. Kesselschmiede Pielahütte z 1934 roku*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 319–328.
- KELLER Dawid: *Kolej jako narzędzie dystrybucji prasy w Polsce międzywojennej – przyczynek badawczy*, [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. Dawid Keller, Krystian Węgrzynek, Muzeum Śląskie, Biblioteka Śląska, Muzeum w Chorzowie, Katowice–Chorzów 2021, s. 11–29.
- KELLER Dawid: *Polish State Railways in 1945–1989 – A Research Contribution*, „*Studia Historiae Oeconomicae*” 2021, s. 216–249.
- KELLER Dawid: *Stagnacja czy rewolucja? Pomysły na funkcjonowanie administracji kolei i ich kresowe wdrożenia*, [w:] *Rok 1921 na Kresach Wschodnich i Zachodnich. Historia i pamięć*, red. Maciej Fic, Joanna Lusek, Muzeum Górnośląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Bytom–Katowice 2021, s. 307–325.
- KHADZHYNOVA Svitlana, JAKUCEWICZ Stefan: *Z poligrafii przez wieki. Epoka „ruchomej czcionki” – ilustracyjne techniki wkłęse*, „*Przegląd Papierniczy*” 2021, t. 77, nr 8, s. 435–440.
- KHADZHYNOVA Svitlana, JAKUCEWICZ Stefan: *Z poligrafii przez wieki. Epoka «ruchomej czcionki», drzeworyt europejski*, „*Przegląd Papierniczy*” 2021, t. 77, nr 7, s. 376–379.
- KHADZHYNOVA Svitlana, JAKUCEWICZ Stefan: *Z poligrafii przez wieki. Epoka drukowania na typograficznych maszynach rotacyjnych – początki drukowania przemysłowego*, „*Przegląd Papierniczy*” 2021, t. 77, nr 9, s. 486–489.
- KHADZHYNOVA Svitlana, JAKUCEWICZ Stefan: *Z poligrafii przez wieki. Drukowanie ruchomą czcionką*, „*Przegląd Papierniczy*” 2021, t. 77, nr 6, s. 323–327.
- KHADZHYNOVA Svitlana, JAKUCEWICZ Stefan: *Z poligrafii przez wieki. Drukowanie offsetowe*, „*Przegląd Papierniczy*” 2021, t. 77, nr 10, s. 536–540.
- KILANOWSKI Piotr: *Utracane kamienice warszawskie doby wczesnego modernizmu (1909–1914)*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2021, ss. 256, fotogr., ilustr., mapy.

- KLAPCHUK Volodymyr, MAKARUK Ihor, Klapchuk Mykhailo: *Railways of Galicia before the First World War*, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 1, s. 105–140.
- KLISIŃSKA-KOPACZ Anna, OCHNIAK-DUDEK Klementyna, WILKOSZ Tomasz: *Sześć rzeźb z serii górników manufaktury porcelany w Miśni ze zbiorów Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka – historia i badania*, „Studia i materiały do dziejów żup solnych w Polsce” 2021, t. 35, s. 300–389.
- KŁOSEK-KOZŁOWSKA Danuta: *Jezuickie przestrzenie baroku. Przekształcenia strukturalne miast polskich na przełomie XVI i XVII wieku*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2021, ss. 258, faksymilia, fotogr., ilustr., mapy, plany.
- KONWERSKA Barbara: *Księgi i dyplomy okolicznościowe z XIX i XX wieku w zbiorach Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka*, „Studia i materiały do dziejów żup solnych w Polsce” 2021, t. 35, s. 200–299.
- KOROŃSKI Jan: *Konstanty Holly (1954–1988) – życie i dzieło*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 1, s. 121–132.
- KUC Marek: *Samochody z Nysy 1957–2019*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2021, ss. 144, ilustr.
- KOZAK Bartosz: *Stan górnictwa i hutnictwa w kluczu samsonowskim w świetle ilustracji z 1809 roku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 161–184.
- KULIŃSKI Bohdan A.: *Nazwy typów, części konstrukcyjnych oraz wyposażenia jednostek pływających w XVI-wiecznych drukowanych słownikach z polskim komponentem językowym*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 83–106.
- LAJS Katarzyna, FRAŚ Jarosław M.: *Zabytki schyłkowo paleolityczne i mezolityczne w zbiorach Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka*, „Studia i materiały do dziejów żup solnych w Polsce” 2021, t. 35, s. 390–499.
- LEWICKI Jakub: *Architektura secesyjna we Lwowie*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 239–267.
- ŁOTYSZ Sławomir: *Działalność Pracowni Historii Techniki w 2020 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 253–256.
- ŁOZA Katarzyna: *Niewidzialne zabytki – lwowskie art déco*, [w:] *Lwów w historii i kulturze polskiej*, red. Ewelina Hrycaj-Małanicz, Bożena Płonka-Syroka, Paweł Brzegowy, Sławomir Dorocki, Lwowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Wydawnictwo Naukowe Muzeum Niepodległości, Lwów–Warszawa 2021, s. 268–283.

- MACIEJEWSKA Marta, DYMACZEWSKI Zbysław: *Historia rozwoju systemów kanalizacyjnych w Polsce i na świecie. Cz. 2, „Technologia Wody”* 2021, nr 1 (75), s. 62–66.
- MASSEL Andrzej: *Magistrala Siedlce – Bologoje jako przykład kolei strategicznej*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 107–156.
- MASSEL Andrzej, SOCZÓWKA Andrzej: *Pasażerskie pociągi ekspresowe w Polsce – rozwój i ewolucja po II wojnie światowej*, „Wiadomości Geograficzne” 2021, t. 92, nr 2, s. 377–403.
- MARCINKOWSKA Marzanna: *O tym jak papier może być groźny – amunicja papierowa*, „Przegląd Papierniczy” 2021, t. 77, nr 4, s. 213–218.
- MARCINKOWSKA Marzanna: *O tym jak papier może być groźny – łuska papierowa do amunicji wielokrotnego użycia*, „Przegląd Papierniczy” 2021, t. 77, nr 7, s. 383–387.
- MARCINKOWSKA Marzanna: *O tym, jak papier może być groźny – kapiszony w opakowaniu z papieru celulozowego*, „Przegląd Papierniczy” 2021, t. 77, nr 9, s. 492–493.
- MARCINKOWSKA Marzanna: *O tym, jak papier może być groźny – śrut papierowy*, „Przegląd Papierniczy” 2021, t. 77, nr 8, s. 445–449.
- MARZAŁ Tadeusz: *Rozwój przestrzenny Szadku w Studium historyczno-urbanistycznym J. Goldberga*, „Biuletyn Szadkowski” 2021, t. 21, s. 93–108.
- MIEŻOWIEC Kuba, RYMANIAK Łukasz, FUĆ Paweł, HAJKOWSKI Jakub: *Analiza mikroskopowa w ocenie stanu technicznego wybranych elementów silnika spalinowego pojazdu VW Karmann Typ 14*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 287–301.
- MIKULSKI Maciej: *Tramwaje w Lublinie – miejskie koncepcje oraz pozostałe opracowania w ujęciu historycznym i współczesnej perspektywie*, „Transport Miejski i Regionalny” 2021, nr 1, s. 20–24.
- NIESTRAWSKI Mariusz: *Polskie Wojska Lotnicze 1918–1920*, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Poznań–Warszawa 2021, ss. 251, ilustr.
- NOWACZYK Tomek, URBAŃSKI Patryk, DASZKIEWICZ Paweł, ANDRZEJEWSKI Maciej, ORCZYK Małgorzata, CICHY Rafał: *Historia transportu intermodalnego w tle nowoczesnych rozwiązań*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 351–364.

- NOWAK Michał, RYCHLIK Michał: *Skanowanie 3D w ochronie i zabezpieczeniu obiektów zabytkowych : studium wybranych przypadków*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 103–115.
- OLEŚ Dominika, ZYCH Olga: *100 lat industrialnej katedry – Elektrociepłownia Szombierki w Bytomiu*, „Wiadomości Konserwatorskie” 2021, t. 67, s. 134–146. | *Plan londyński. Niezrealizowana wizja odbudowy Warszawy (1945–1946)*, red. Mikołaj Getka-Kenig, Instytut Pileckiego, Warszawa 2021, ss. 94, faksymilia, fotogr., ilustr.
- PAŁAC Bolesław, HICKIEWICZ Jerzy, SADŁOWSKI Przemysław, RATAJ Piotr: *O wizerunku portretowym ks. Józefa Hermana Osińskiego*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 235–238.
- PIETRZAK Katarzyna: *Analiza wartościująca zabytkowych urządzeń dźwigowych*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 229–243.
- PIOTROWSKA-CZEŚNIK Lidia: *Kafle renesansowe ze zbiorów Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Zagadnienia konserwacji i rekonstrukcji*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 195–209.
- PROSIŃSKA-GIERSZ Joanna: *Na rodzinnym jedwabnym szlaku. Historia Henryka i Stanisławy Witaczków, rodzeństwa z Milanówka*, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa 2021, ss. 384, faksymile, fotogr., ilustr.
- PUTKOWSKA Jolanta: *Jak mieszkał magnat w Warszawie za Sasów. Architektura rezydencjonalna Warszawy w pierwszej połowie XVIII wieku*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2021, ss. 364.
- PYTASZ-KOŁODZIEJCZYK Anna: *Dwory starostwa grodzieńskiego w XVI wieku – uwagi o stanie gospodarczym w świetle źródeł*, „Echa Przeszłości” 2021, t. 22, nr 2, s. 67–85.
- RABIEGA Mateusz: *Problem odbudowy centrum Kalisza po 1914 roku z punktu widzenia niemieckiego konserwatora zabytków Juliusa Kohtego*, „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” 2021, nr 21, s. 105–121.
- RATAJ Piotr: *Franciszek Rychnowski (1850–1929) – niedoceniony geniusz, mamiak czy obłąkaniec?*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 55–107.

- RATAJ Piotr, HICKIEWICZ Jerzy: *«Wojna prądów» na przełomie XIX i XX wieku w 130. rocznicę przesylu energii elektrycznej z Lauffen do Frankfurtu nad Menem*, „Śląskie Wiadomości Elektryczne” 2021, nr 3 (135), s. 28–34.
- ROSNER-LESZCZYŃSKI Kacper, BEKIESZCZUK Krzysztof: *Gotyk w służbie oficjalnej narracji o Ziemiach Zachodnich? «Przewodnik po zabytkach Wrocławia z Informatorem» w kontekście architektonicznych uwarunkowań Wrocławia w latach 40. XX w.*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2021, t. 76, nr 1, s. 85–112.
- RUDY Maria: *Konserwatorskie dylematy z marmurowymi Aniołami Śmierci*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 179–194.
- RYMANIAK Łukasz, RYMANIAK Marek, LIJEWSKI Piotr, BRZEZIŃSKI Łukasz: *Rozwój konstrukcji silników okrętowych produkowanych w Poznaniu*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 343–350.
- SADŁOWSKI Przemysław, HICKIEWICZ Jerzy: *Na 100-lecie Wydziału – początki Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej*, „Wiadomości Elektrotechniczne” 2021, t. 85, nr 5, s. 5–10. Także w: „Śląskie Wiadomości Elektryczne” 2021, nr 4 (136), s. 18–25.
- SELECH Jarosław, STASZAK Żaneta, KOWALCZYK Jakub, ULBRICH Dariusz, ROMEK Dawid: *Eksploracja i obsługa serwisowa historycznych obiektów inżynierskich*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 245–264.
- SIKORA Mirosław: *Black Box. Wywiad jako instrument transferu technologii i wsparcia decyzji ekonomicznych w PRL 1955–1990*, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice–Warszawa 2021, ss. 1039, faksymilia, fotogr., ilustr., wykresy.
- SKALIMOWSKI Andrzej: *Edmund Goldzamt (1921–1990). Refleksyjny dogmatyk*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 171–189.
- SKALIMOWSKI Andrzej: *Służba wojskowa Józefa Sigalina i jego zapiski z bloków meldunkowych jako źródło do dziejów zagłady i odbudowy przedwojennej Warszawy*, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 2021, t. 30, nr 3 (numer specjalny), s. 455–499.

- SKOREK Aleksandra: *90 lat Krakowskiej Huty Szkła*, „Szkło i Ceramika” 2021, t. 72, nr 3, 63–65.
- SKOWRON Marek: *Historia komunikacji miejskiej*, „Przegląd Komunalny” 2021, nr 4, s. 77–80.
- SKOWRON Marek: *Z historii szyldów*, „Przegląd Komunalny” 2021, nr 3, s. 48–51.
- ŚWISULSKI Dariusz, WESOŁOWSKI Marcin: *Historia polskich stowarzyszeń elektrotechnicznych w rocznicę 60-lecia Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej*, „Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej” 2021, nr 73, s. 7–12.
- ŚWISULSKI Dariusz: *Uczelnie kształcące polskich inżynierów elektryków do II wojny światowej*, „Przegląd Elektrotechniczny” 2021, t. 97, nr 11, s. 211–214.
- Architektura i urbanistyka w dokumentach KC PZPR*, red. Andrzej Skalimowski, Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki, Warszawa 2021, ss. 312.
- TENCZYŃSKI Marek: *Zastosowanie innowacyjnej technologii iniekcji strumieniowej «jet grouting» ratującej konstrukcję wzniesionego na przełomie XIII i XIV wieku zamku w Głogówku*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 278–286.
- TRĄBSKI Maciej: *Twierdze na straży lojalności. Brytyjskie fortyfikacje na terenie północnej Szkocji w pierwszej połowie XVIII w.*, „Studia Historica Gedanensia” 2021, t. 12, nr 1, s. 177–209.
- TUCHOLSKI Zbigniew: *Uwarunkowania techniczne i konserwatorskie odbudowy oraz utrzymania czynnych zabytkowych przewoźnych kotłów parowych*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 303–319.
- TUCHOLSKI Zbigniew: *Zabytkowe wagony wąskotorowe wydobyte z Wisły w rejonie Kępy Potockiej*, [w:] *Badania archeologiczne w Dolinie Wisły na Mazowszu*, red. Wojciech Borkowski, Państwowe Muzeum Archeologiczne, Warszawa 2021, s. 111–118. Seria: *Warszawskie Materiały Archeologiczne*, t. 16.
- URBANIAK Miron: *Gazownictwo miejskie na terenie województwa poznańskiego w okresie międzywojennym*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 4, s. 191–211.
- WESOŁOWSKA Monika: *Akademia Opiekunów Dziedzictwa Fundacji Hereditas : społeczne inwentaryzowanie detali architektonicznych w Warszawie*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*,

- red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 435–448.
- WISŁOCKI Krzysztof: *Problemy i dylematy muzealnego eksponowania złożonych obiektów inżynierskich*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 213–228.
- WOJCIECHOWSKI Łukasz, ZWIERZYCKI Wiesław: *Starzenie się olejów silnikowych w aspekcie eksploatacji pojazdów zabytkowych*, [w:] *Zachowanie i konserwacja zbiorów muzealnych*, red. Krzysztof Wisłocki, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Poznań–Szreniawa 2021, s. 265–276.
- WÓJCIK Andrzej J.: *Dziedzictwo górnictwa – Karta Geognostyczna Jana Hempla depozytariuszem krajobrazu*, „Turystyka Kulturowa” 2021, nr 3 (120), s. 67–83.
- WÓJCIK Andrzej J.: *Fryderyk Krumpel – The First Mining Geologist in the Western Industrial District of the Kingdom of Poland*, [w:] *Book of Abstracts, International Symposium – 46th. International Commission on the History of Geological Sciences (INHIGEO), Polish Geological Society, Warsaw, 19–22 July 2021*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2021, s. 62.
- WÓJCIK Andrzej J.: *Jan Hempel – Author of First Geological and Mining Maps in the Kingdom of Poland*, [w:] *Book of Abstracts, International Symposium – 46th. International Commission on the History of Geological Sciences (INHIGEO), Polish Geological Society, Warsaw, 19–22 July 2021*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2021, s. 61.
- WÓJCIK Andrzej J.: *Józef Tomaszewski – The First Professor of Mineralogy and Geology at the Jagiellonian University in Cracow and the Mining Academy in Kielce*, [w:] *Book of Abstracts, International Symposium – 46th. International Commission on the History of Geological Sciences (INHIGEO), Polish Geological Society, Warsaw, 19–22 July 2021*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2021, s. 63.
- WÓJCIK Andrzej J.: *Rock Salt in Siewierz (Kingdom of Poland): August Rost's Unsuccessful Ideas on How to do Mining Search (1835–1840)*, „International Commission on the History of Geological Sciences INHIGEO. Annual Record” 2021, nr 53, s. 27–32.
- WÓJCIK Andrzej J., KOTARBA Wiesław, MAZUR Maciej, MIRKOWSKI Zbigniew, TOMCZYK Janusz: *Górnicza Dąbrowa. Kopalnia węgla kamiennego Flora. Przewodnik*, Muzeum Miejskie „Sztęgarka”, Dąbrowa Górnicza 2021, mapa 55×60 cm [na drugiej stronie mapy opis, ilustracje].

- WÓLKOWSKI Wojciech: *Zamek w Działdowie. Dzieje budowlane i problemy konserwatorskie*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2021, ss. 156.
- WYKA Ewa: *Mechanik uniwersytecki Władysław Antoni Grodzicki i jego skraplarki gazów*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 1, s. 109–134.
- ZAKRZEWSKI Bartosz: *Polskie pojazdy samochodowe 1945–1990*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2021, ss. 260, fotogr., ilustr.
- ZDRODOWSKA Magdalena: *Filmowe plansze tekstowe Emersona Romero – próba przywrócenia kina głuchym widzom*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2021, t. 66, nr 3, s. 143–157.
- ZDRODOWSKA Magdalena: *Telefon, kino i cyborgi. Wzajemne relacje niesłyszenia i techniki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2021, ss. 491, fotogr., ilustr. [Wyróżnienie w 10 edycji Konkursu o Nagrodę im. Jana Jędrzejewicza w 2022 r.].
- ZIMNA-KAWECKA Karolina, PIASKOWSKA Beata, PRARAT Maciej: *Historia budowlana kościoła w Łobdowie w świetle badań architektonicznych. Przyczynek do techniki wznoszenia i przekształceń kamiennie-ceglanych średniowiecznych, wiejskich świątyń ziemi chełmińskiej*, „Wiadomości Konserwatorskie” 2021, t. 67, s. 86–100.
- ZIÓŁKOWSKA-GANC Emilia: *Pierwsza inwentaryzacja zabytków architektury Królestwa Polskiego z lat 1827–1830*, [w:] *Inwentaryzacja zabytków w Polsce. Dzieje, metody, osiągnięcia*, red. Michał F. Woźniak, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2021, s. 31–66.